

ARBEJDSKADESTATISTIK

2002

Forord

Det er femte år, Arbejdsskadestyrelsen udgiver en årsstatistik baseret på oplysninger om de sager, styrelsen har behandlet det seneste år. Statistikken viser, at antallet af anmeldte arbejdsskader er faldet med 16 procent gennem de seneste 6 år.

Arbejdsskadestatistikken er en kommenteret statistisk opgørelse af skader, der anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen. Hovedparten af informationerne indsamles i forbindelse med behandlingen af skadeanmeldelserne.

Som noget nyt har Arbejdsskadestyrelsen valgt at tage et tema ud til en mere dybtgående analyse. I år behandles rygskader – det er skader, der rammer mange mennesker og som koster dyrt – både for den enkelte og for samfundet. Cirka hver femte anmeldelse til Arbejdsskadestyrelsen er sygdom eller skader i ryggen, og mere end 1/3 af alle erstatninger udbetales i forbindelse med en rygskaade. I dette afsnit belyses, hvem der rammes af rygskader, hvilke skader der anerkendes, og hvem der modtager erstatning.

Ud over dette tema består statistikken af to dele: En hovedoversigt, som fokuserer på udviklingen i antallet og typen af arbejdsskader siden 1996 og selve arbejdsskadestatistikken, der indledes med en gennemgang af centrale begreber. Dette er optakt til den egentlige arbejdsskadestatistik, der belyser de forskellige skadestyper (ulykker, erhvervssygdomme og så videre) i tal og kommentarer.

Ud over arbejdsskadestatistikken udgives også en fællesstatistik med Arbejdstilsynet. I den belyses anmeldte sager ud fra de samlede oplysninger, der er til rådighed i de to styrelser. I fællesstatistikken udnyttes, at Arbejdsskadestyrelsen kan belyse konsekvenser af skaden, mens Arbejdstilsynet kan belyse årsagerne til skaden. Derudover udarbejder Arbejdsskadestyrelsen den årlige statistik over diagnoser på erhvervssygdomme. Disse rapporter er alle tilgængelige på Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside www.ask.dk.

København, den 1. april 2003.

Anne Lind Madsen
Direktør

Indholdsfortegnelse:

1. HOVEDTRÆK I UDVIKLINGEN 1996-2002	1
2. RYGSKADER - TEMA I ARBEJDSSKADESTATISTIKKEN 2002.....	4
2.1. RYGSKADER OG ØVRIGE ARBEJDSSKADER	4
2.2 RYGSKADER FORDELT PÅ SAGSKLASSER	5
2.3 RYG-ULYKKER.....	6
STATISTIK OM ARBEJDSSKADER 1996 - 2002.....	15
<i>Hvilke sager er omfattet af statistikken ? .....</i>	<i>15</i>
<i>Centrale begreber.....</i>	<i>15</i>
<i>Hvor kan jeg læse mere ?.....</i>	<i>16</i>
<i>Hvordan læses tabellerne ?.....</i>	<i>16</i>
ARBEJDSULYKKER.....	27
ERHVERVSSYGDOMME.....	32
PLUDSELIGE LØFTESKADER	36
BRILLESKADER	37
STATISTIK OM PRIVATE ERSTATNINGSSAGER.....	38

1. UDVIKLINGEN I HOVEDTRÆK 1996-2002

Gennem de seneste 6 år er antallet af anmeldte arbejdsskader faldet med 16 procent. Faldet er jævnt fordelt over de forskellige typer af skader.

Er dette fald så udtryk for, at det er blevet mindre farligt at gå på arbejde i de seneste år? Eller betyder det, at tilbøjeligheden til at anmelde arbejdsskader har været faldende?

Tabel 1.1: Anmeldte arbejdsskadesager, 1996-2002

Sagsklasse/År for anmeldelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	23.905	23.127	20.125	19.839	19.943	20.407	20.071
Erhvervssygdomme	15.655	15.612	14.199	13.207	13.671	13.501	12.620
Pludselige løfteskader	447	1.300	1.554	1.731	1.734	1.760	1.909
Brilleskader	1.120	810	424	384	247	182	147
I alt	41.127	40.849	36.302	35.161	35.595	35.850	34.747

Som det fremgår af tabel 1.1 er antallet af arbejdsulykker faldet fra knap 24.000 anmeldelser i 1996 til godt 20.000 anmeldelser i 2002. Faldet sker specielt mellem 1997 og 1998. Siden 1998 har antallet af anmeldte arbejdsulykker ligget konstant omkring 20.000.

Antallet af arbejdsulykker, der kommer til behandling i Arbejdsskadestyrelsen, afhænger blandt andet af, hvor mange af anmeldelserne forsikringselskaberne (og visse selvforsikrende offentlige myndigheder) selv behandler. Disse såkaldte bagatelsager er mindre skader, der altid anerkendes, men som ikke indebærer erstatningsudgifter. Forsikringselskaberne fik incitament til at benytte denne adgang i 1993 ved en betalingsreform, hvor selskaberne betaler Arbejdsskadestyrelsen pr. behandlet sag. Visse selvforsikrende offentlige myndigheder fik åbnet samme adgang i 1997. Der er imidlertid ingen grund til at formode, at skellet mellem bagatelsager og sager, der behandles i Arbejdsskadestyrelsen, har haft nogen nævneværdig betydning for udviklingen i det faktiske antal af arbejdsulykker i den betragtede periode - det har sandsynligvis kun haft betydning for antallet af anmeldte af sager til Arbejdsskadestyrelsen.

Antallet af anmeldte erhvervssygdomme er siden 1996 faldet med samme styrke som ulykkerne - nemlig fra 15.655 anmeldelser i 1996 til 12.620 i 2002. For erhvervssygdommenes vedkommende har faldet været ret jævnt over hele perioden. Antallet af anmeldte pludselige løfteskader stiger jævnt fra år til år i hele perioden. Pludselige løfteskader som type er ny, og må antages at udgøre lidt af faldet i antallet af erhvervssygdomme og ulykker.

Tabel 1.2 viser fordelingen af anmeldelser. Som det fremgår, er der ikke de store udsving i fordelingen. Over perioden bliver der anmeldt flere pludselige løfteskader og færre brilleskader, mens fordelingen mellem anmeldte ulykker og erhvervssygdomme ligger nogenlunde konstant.

Tabel 1.2: Fordelingen af anmeldte arbejdsskadesager, 1996-2002, procent

Sagsklasse/år for anmeldelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	58,1	56,6	55,4	56,4	56,0	56,9	57,8
Erhvervssygdomme	38,1	38,2	39,1	37,6	38,4	37,7	36,3
Pludselige løfteskader	1,1	3,2	4,3	4,9	4,9	4,9	5,5
Brilleskader	2,7	2,0	1,2	1,1	0,7	0,5	0,4
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Sammenholdes mønsteret i anmeldelserne med faldet i anmeldelser af skader, kan det tyde på, at der er et reelt fald i antallet af arbejdsskader på det danske arbejdsmarked - eller i hvert fald et fald i de mere alvorlige skader, som medfører tab af erhvervsevne og varigt mén.

Anerkendelsesprocenterne forandres heller ikke voldsomt i perioden fra 1996 til 2002. Med hensyn til arbejdsulykker anerkendes cirka 70 procent af de anmeldte sager, mens procenterne for erhvervssygdomme ligger mellem 15 og 21. For de pludselige løfteskader er anerkendelsesprocenten også stagnerende og har fundet sit leje på cirka 4 procent fra 1999 og frem.

Tabel 1.3: Anerkendelsesprocenter i arbejdsskadesager, 1996-2002

Sagsklasse/År for anmeldelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	72,1	71,3	70,3	72,2	71,7	71,8	68,6
Erhvervssygdomme	16,8	13,6	15,3	17,8	21,1	19,3	17,9
Pludselige løfteskader	-	0,2	1,2	3,8	4,1	3,8	3,9
Brilleskader	95,1	93,0	91,3	85,2	84,6	80,1	78,9
I alt	53,0	50,7	48,7	50,8	49,2	50,8	47,6

Såvel anerkendelsesprocenterne som anmeldemønsteret mellem forskellige typer af arbejdsskader ændres således stort set ikke over de seneste 6 år. Mønsteret i anmeldelser af erhvervssygdomme giver dog enkelte udsving.

Tabel 1.4: Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på anmeldediagnose, procent¹

Anmeldediagnose/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hudlidelser	10,0	9,6	10,0	9,7	9,5	10,3	10,4
Hørelidelser	18,4	18,0	17,1	16,5	15,6	14,3	14,3
Lungelidelser	3,9	3,6	3,3	3,6	3,1	3,1	2,2
Skulder- og nakkelidelser	12,1	12,3	12,0	12,3	12,5	12,3	13,0
Armlidelser	17,9	19,4	20,2	19,0	18,8	18,7	17,5
Ryglidelser	11,8	11,5	10,1	10,6	10,4	11,1	11,8
Andre lidelser i bevægeapparatet	4,4	5,1	6,5	6,2	6,4	6,2	5,8
Nervøs tilstand	2,8	2,9	2,5	3,7	5,0	7,8	9,3
Kræftlidelser	1,5	1,6	1,6	1,5	1,7	1,2	1,5
Andet	17,4	16,2	16,5	17,1	17,0	15,0	14,2
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Antallet af anmeldte erhvervssygdomme falder som nævnt i perioden. Enkelte typer af sygdomme afviger dog fra det overordnede mønster om et fald. Selvom trenden er færre erhvervssygdomme, er der således enkelte typer af skader, der er steget i perioden. Især andelen af "nervøs tilstand" er steget i de seneste år. "Nervøs tilstand" er betegnelsen for alle psykiske sygdomme og dækker for eksempel over både stress og diagnosticerede psykiske sygdomme.

Sammenholdt med den generelle udvikling er der således tegn på, at mere traditionelle arbejdsskader - især høre- og lungelidelser - er i tilbagegang, mens nyere skader som for eksempel de psykisk betingede sygdomme stiger. Udviklingen tyder på, at kravene på arbejdspladserne er ændret, hvilket giver nye typer af helbredsproblemer, som i stigende grad anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen.

¹ For en mere detaljeret opgørelse af diagnoserne på erhvervssygdomsområdet henvises til "Erhvervssygdomme fordelt på diagnoser" på www.ask.dk

Tabel 1.5 over udbetalingerne af erstatninger i forbindelse med arbejdsskader viser, at de samlede erstatningssummer på området i store træk er ens år efter år.

Tabel 1.5: Erstatningsudgifter i millioner kr. (2002-niveau) opgjort efter sagsklasse²

Sagsklasse/År for tilkendelse	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	1.268,6	1.275,2	1.527,8	1.484,9	1.656,6	1.465,8
Erhvervssygdomme	422,7	381,4	450,0	494,5	582,7	457,9
Pludselige løfteskader	0,1	0,3	13,1	10,2	19,9	31,4
I alt	1.691,4	1.656,9	1.990,9	1.989,6	2.259,2	1.955,1

Det betyder altså, at selvom antallet af anmeldte sager til Arbejdsskadestyrelsen falder fra 1996 og frem, udbetales der nogenlunde det samme i erstatning i årene 1999 og frem.

---

² Praksis omkring fastsættelse af erhvervsevnetab ændres til tider som følge af højesteretsdomme. Stigningen i udbetalingerne fra 1998 og frem skyldes blandt andet UfR 1998.1627H fra 3. september 1998.

2. RYGSKADER - TEMA I ARBEJDSSKADESTATISTIKKEN 2002

Skader i ryggen fylder meget - de har store omkostninger både for den enkelte tilskadekomne og for samfundet. År efter år vedrører cirka hver femte anmeldelse som Arbejdsskadestyrelsen modtager sygdomme eller skader i ryggen. At det også er dyre skader fremgår af, at mere end 1/3 af erstatningerne udbetales i forbindelse med en rygskaade. Den forholdsvis store volumen i omfang og alvor ligger bag dette kapitels emne, hvor arbejdsulykker, der fører til rygskaader, beskrives mere udførligt.

Rygskaader opstår som regel i forbindelse med en arbejdsulykke. Sammenlignet med andre arbejdsulykker fører rygskaader til lidt større tab af erhvervsevnen, når ménets størrelse (den medicinske skade) er den samme. Rygskaader forringer med andre ord selvforsørgelsesevnen – og måske tilknytningen til arbejdsmarkedet i det hele taget – mere end andre typer af skader.

Risikoen for at komme ud for en ulykke, som ender med en anerkendt rygskaade er størst i de primære erhverv (landbrug med videre) og i den offentlige sektor (pasning, pleje med mere). I den offentlige sektor er det kvinderne, der er mest udsat for at få en rygulykke – i alle andre erhvervssektorer er mændene mest udsat.

2.1. Rygskaader og øvrige arbejdsskaader

I det følgende afsnit ses der nærmere på omfanget og udviklingen inden for rygskaader. Arbejdsskaader opdeles i forskellige typer - ulykker, erhvervssygdomme, pludselige løfteskaader, kortvarige skadelige påvirkninger og brilleskaader. I de følgende afsnit benyttes begrebet ”rygskaader”, når der er tale om enten ulykker, erhvervssygdomme eller pludselig løfteskaader, hvor ryggen er beskadiget. ”Erhvervssygdomme” dækker over slutdiagnosen ”rygsmerter” og ”ryghvirvelsygdomme”. ”Ulykker” dækker over ulykker, hvor vedkommende er kommet til skade med ryggen.

Tabel 2.1: Anmeldte rygskaader og øvrige arbejdsskaader, 1996-2002

Skade/År for sagens oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rygskaader	8.227	8.668	7.440	7.200	7.257	7.380	6.941
Øvrige skader	32.908	32.190	28.887	27.977	28.352	28.483	27.855
I alt	41.135	40.858	36.327	35.177	35.609	35.863	34.796
Andel rygskaader i procent	20	21	20	20	20	21	20

Antallet af rygsager anmeldt som arbejdsskaader er i perioden fra 1996 til 2002 let faldende. I 1996 anmeldes i alt 8.227 skader på ryggen. I 2002 er antallet faldet til 6.941. I samme periode er antallet af skader i øvrigt ligeledes faldende, og andelen af anmeldte rygskaader ligger konstant på cirka 20 procent af de samlede anmeldte skader i perioden.

Tabel 2.2: Anerkendte rygskaader og øvrige arbejdsskaader, 1996-2002

Skade/År for sagens anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rygskaader	3.409	3.279	2.602	2.597	2.916	2.829	3.022
Øvrige skader	17.733	16.188	14.210	13.773	14.892	13.932	14.366
I alt	21.142	19.467	16.812	16.370	17.808	16.761	17.388
Andel rygskaader i procent	16	17	15	16	16	17	17

I perioden fra 1996 til 2002 udgør anerkendte rygskaader et sted mellem 15 og 17 procent af samtlige anerkendte sager i Arbejdsskadestyrelsen. Antallet af anerkendte rygskaader ligger i gennemsnit på cirka 3.000 skader om året og svinger mellem 2.500 og 3.400 anerkendelser om året.

Tabel 2.3: Erstatningsudgifter for rygskader og øvrige arbejdsskader, 1996-2002 (mio. kr.)

Skade/År for afgørelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rygs-kader	676	575	599	610	622	751	701
Øvrige skader	1.068	1.116	1.060	1.386	1.367	1.510	1.258
I alt	1.744	1.691	1.659	1.997	1.990	2.261	1.959
Rygs-kader i % af erstatningsudgifter i alt	39	34	36	31	31	33	36

I 2002 blev der udbetalt i alt cirka 700 millioner kr. i erstatning til personer, der er kommet til skade i ryggen. Erstatningsudgifterne er i denne sammenhæng alene méngodtgørelse og erstatning for tab af erhvervsevne. Dette svarer til 36 procent af de samlede erstatningsudgifter i 2002. I perioden fra 1996 til 2002 har rygskadernes andel af erstatningsudgifterne været mellem 30 og 40 procent. Erstatningsudgifterne til rygskader var størst i 2001 med 751 millioner kr.

Rygs-kader udgør således 17 procent af de anerkendte skader i 2002, mens deres andel af erstatningsudgifterne ligger på 36 procent samme år. Det vil sige, at rygskader vejer tungt i udgifterne til erstatninger sammenholdt med den andel, de udgør af de anerkendte skader.

2.2 Typer af rygskader

Tabel 2.4: Anmeldte rygskader fordelt på sagsklasse, 1996-2002

Procentvis fordeling af anmeldte rygskader i alt	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ulykker	73	68	65	64	65	65	69
Erhvervssygdomme	22	19	18	17	18	17	12
Pludselige løfteskader	5	13	17	18	18	18	20
I alt procent	100	100	100	100	100	100	100
I alt antal	8.227	8.668	7.440	7.199	7.257	7.364	6.882

Andelen af anmeldte rygulykker er nogenlunde stagnerende i perioden fra 1996 til 2002. 73 procent af de anmeldte rygsager var i 1996 ulykker, og denne andel er faldet til 69 procent i 2002. Der anmeldes færre erhvervssygdomme, men der er en stigning i anmeldelserne inden for pludselige løfteskader. Dette skyldes, at de pludselige løfteskader først blev indført i 1996.

Tabel 2.5: Anerkendte rygskader fordelt på sagsklasse, 1996-2002

Procentvis fordeling af anerkendte rygskader i alt	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ulykker	96	97	97	93	90	89	91
Erhvervssygdomme	4	3	2	5	8	9	8
Pludselige løfteskader		0	0	2	2	1	2
I alt procent	100	100	100	100	100	100	100
I alt antal	3.409	3.279	2.602	2.597	2.916	2.829	3.022

Ulykker udgør langt den største del af de anerkendte rygsager, og andelen ligger mellem 89 og 97 procent anerkendte sager om året i perioden fra 1996 til 2002. Andelen af anerkendte erhvervssygdomme i ryggen er for opadgående med mindre en stigning fra 1998 til år 2001. Det skal i den forbindelse bemærkes, at læn-desygdomme kom på fortegnelsen over erhvervssygdomme den 15. juli 1999, og at der derfor er et naturligt udsving i antallet af anerkendte rygsager efter denne dato, idet sagerne ikke længere skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget til individuel behandling. Også inden for ”pludselige løfteskader” stiger andelen, hvilket skyldes, at udvalget først skulle finde sin praksis på området.

Tabel 2.6: Anerkendelsesprocenter for rygskader opgjort efter sagsklasse, 1996-2002

Sagsklasse/År for anerkendelse/afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ulykker	53	53	51	54	56	54	52
Erhvervssygdomme	7	6	5	13	17	19	17
Pludselige løfteskader		0	1	4	4	3	3

Anerkendelsesprocenten for ulykker i rygsager ligger lige over 50 procent fra 1996 til 2002. Til sammenligning er den for alle ulykker på omkring 70 procent i samme periode. For erhvervssygdomme stiger anerkendelsesprocenten i rygsager væsentligt fra 1998 til 1999, hvilket skyldes, at lænderygssygdomme kom på fortegnelsen midt i 1999. Sagerne kan som nævnt behandles hurtigere, når de ikke længere skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget. De sager, der har afventet forelæggelse i udvalget, har således hævet anerkendelsesprocenten i en periode. Når anerkendelsesprocenten vedbliver at være højere, skyldes det højst sandsynligt, at rygssygdomme i plejesektoren kom på fortegnelsen i 2001. Anerkendelsesprocenten for ”erhvervssygdomme i alt” ligger generelt højere end for erhvervssygdomme vedrørende ryggen frem til 1999, hvorefter de er nogenlunde ens i den efterfølgende periode.

Tabel 2.7: Erstatningsudgifter for rygskader fordelt på sagsklasse, 1996-2002

Procentvis fordeling af erstatning for rygskader i alt	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ulykker	89	88	90	92	84	78	77
Erhvervssygdomme	11	12	10	6	15	20	20
Pludselige løfteskader			0	2	1	2	3
I alt procent	100	100	100	100	100	100	100
I alt millioner kroner	676	575	599	610	622	751	701

Som det fremgår af tabel 2.7, går langt den største andel af erstatningsudgifterne for rygskader til ulykker - også selvom andelen falder lidt i årene 2000 til 2002. Faldet i udbetalingerne skyldes en stigning i erstatningsudgifterne til erhvervssygdomssager. Pludselige løfteskaders andel af erstatningerne er lille.

2.3 Rygulykker

Som det fremgår ovenfor, udgør rygulykker langt den største del af arbejdsskader i ryggen.. Som det ses af tabel 2.8 nedenfor, er der samtidig tale om, at erhvervsevnetabet gennemsnitligt ligger højere for rygulykker end for ulykker samlet set. I 1996 ligger rygulykkernes erhvervsevnetabsprocent på 31, og den stiger til 41 procent i både 2001 og 2002. Udviklingen for øvrige ulykker går fra 30 til 38 procent i den samme årrække. I næsten hele perioden ligger erhvervsevnetabet for rygulykker højere end for øvrige ulykker.

Tabel 2.8: Gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocenter 1996-2002³

Skade/Afgørelsesår	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rygulykker	31	30	32	36	37	41	41
Øvrige ulykker	30	31	31	34	36	37	38
I alt	30	30	31	35	37	38	39

Den høje erhvervsevnetabsprocent er således en forklaring på, at erstatningsudgifterne til rygsager udgør så stor en andel af de samlede erstatningsudgifter til arbejdsskader.

³ Praksis ved fastsættelse af erhvervsevnetab er ændret efter en højesteretsdom af 3. september 1998, UfR 1998.1627H, og igen ved dom af 22. december 1999, UfR 2000.645H.

Tabel 2.9: Gennemsnitlige méngrader 1996-2002

Skade/afgørelsesår	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Rygulykker	10	9	9	10	11	11	11
Øvrige ulykker	10	9	9	10	9	9	9
I alt	10	9	9	10	10	9	10

Den gennemsnitlige méngrad for rygulykker er lidt større end gennemsnittet for alle ulykker. Forskellen mellem méngrader for rygulykker og øvrige ulykker forekommer kun i perioden fra år 2000 og frem. Fra 1996 til 1999 er den gennemsnitlige méngrad den samme for de to grupper. For alle ulykker ligger gennemsnittet i årene fra 1996 til 2002 på 9 og 10 procent. For rygulykker alene ligger det mellem 9 og 11 procent i den tilsvarende periode.

Tabel 2.10: Rygulykker oprettet 1996-2000 med positivt mén og erhvervsevnetab⁴
Procentvis fordeling af méngrader på erhvervsevnetabsprocenter

<i>Samlet méngrad</i>	<i>Samlet erhvervsevnetabsprocent</i>				
	15-24	25-49	50-64	65-	I alt
1-11	26	54	9	11	100
12-19	12	41	15	31	100
20-	6	23	11	60	100

Når personer har en ulykke med ryggen, der giver en méngrad på 20 eller derover, har over halvdelen - 60 procent - et erhvervsevnetab på 65 eller derover. For ulykker generelt gælder, at lige under halvdelen - 47 procent - af dem, der har en méngrad på 20 eller derover, har et erhvervsevnetab på 65 eller derover. I det hele taget har personer med rygulykker tendens til større tab af erhvervsevne end personer, der er ude for en ulykke i øvrigt - uanset hvor stor en méngrad den tilskadekomne har. Dette fremgår, hvis man sammenligner tabel 2.10 og 2.11. For erhvervsevnetab under 65 procent er der ikke så stor forskel på, om personen har været ude for en ulykke, der har ramt ryggen eller har ramt en anden del af kroppen.

Denne forskel kan skyldes, at 20 procent varigt mén i ryggen som følge af en diskusprolaps ifølge méntabellen gives ved ”betydelige, daglige smerter og moderat bevægeindskrænkning”, mens der for eksempel ved håndskader gives 20 procent varigt mén for ”tab af 4. og 5. finger” - altså ring- og lillefinger. Mulighederne for at bevare tilknytning til arbejdsmarkedet er større, hvis man mangler to fingre, end hvis man har daglige og betydelige smerter i ryggen.

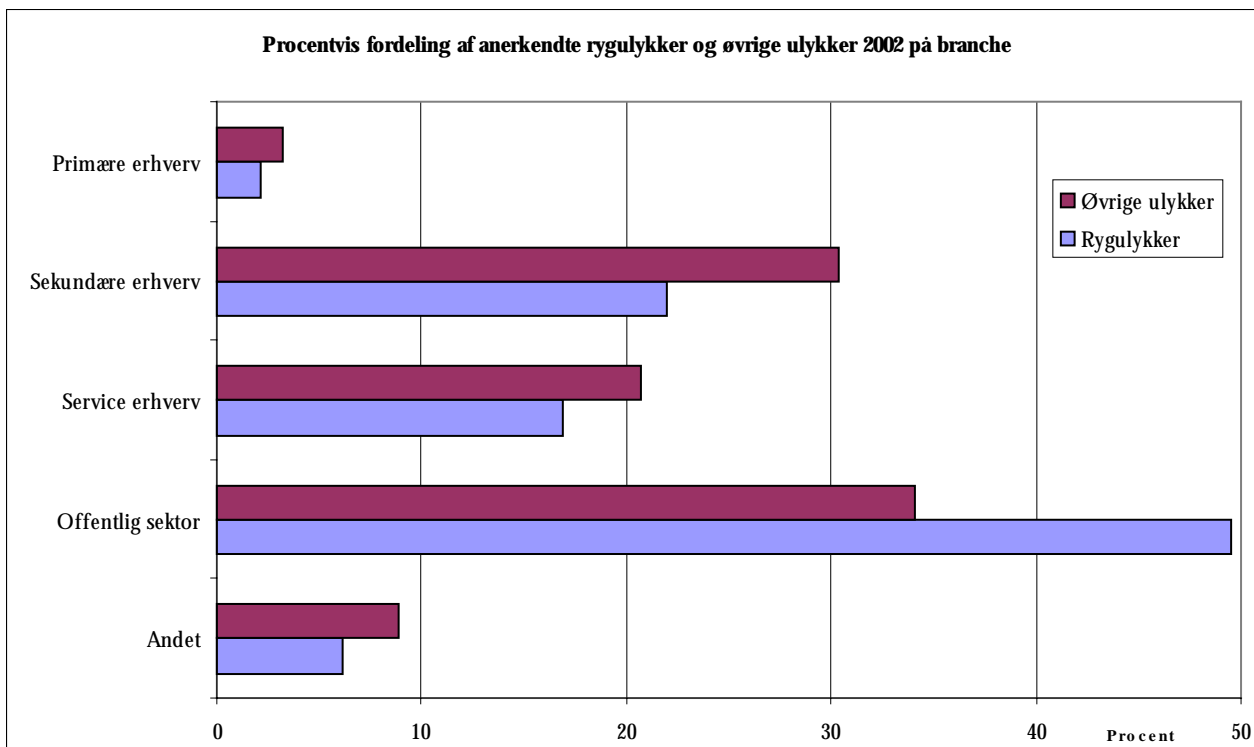
Tabel 2.11: Øvrige ulykker oprettet 1996-2000 med positivt mén og erhvervsevnetab
Procentvis fordeling af méngrader på erhvervsevnetabsprocenter

<i>Samlet méngrad</i>	<i>Samlet erhvervsevnetabsprocent</i>				
	15-24	25-49	50-64	65-	I alt
1-11	28	56	8	8	100
12-19	15	44	13	27	100
20-	7	36	11	47	100

⁴ Sager, der er oprettet efter år 2000 er ikke nødvendigvis færdigbehandlede, og det er derfor ikke sikkert, at både varigt mén og erhvervsevnetab er afgjort. Derfor er der kun medtaget sager oprettet frem til og med år 2000.

Rygulykker rammer således hårdt og koster samfundet ekstra i erhvervsevnetab og dermed fravær fra arbejdsmarkedet. I figur 2.1 ses en fordeling af, hvilke sektorer disse rygulykker fortrinsvist rammer.

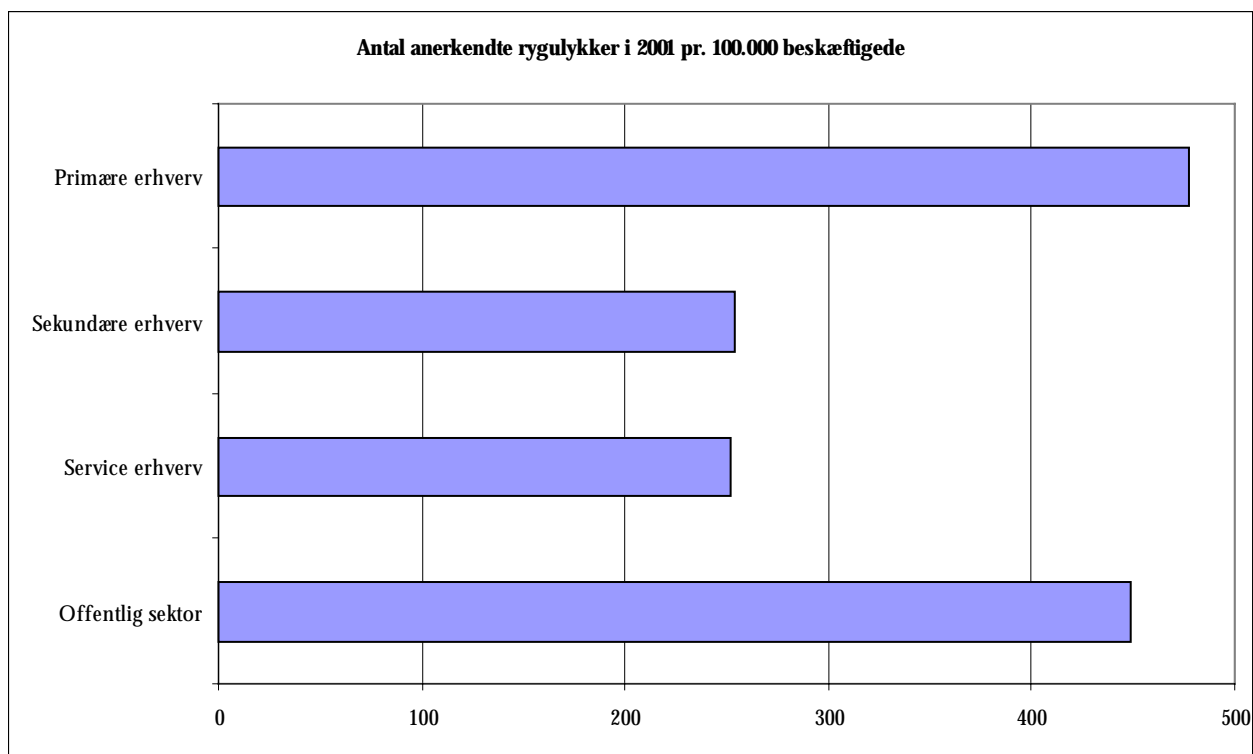
Figur 2.1: Procentvis fordeling af anerkendte rygulykker 2002⁵

Som det fremgår af figur 2.1, er det kun inden for den offentlige sektor, der anerkendes flere ”rygulykker” end ”øvrige ulykker”. Næsten 50 procent af rygulykkerne forekommer i den offentlige sektor, og her er det overvejende i sundheds- og velfærdsinstitutioner, at rygulykkerne forekommer. Det betyder, at langt det fleste rygulykker forekommer i de brancher, hvor der drages omsorg for andre mennesker.

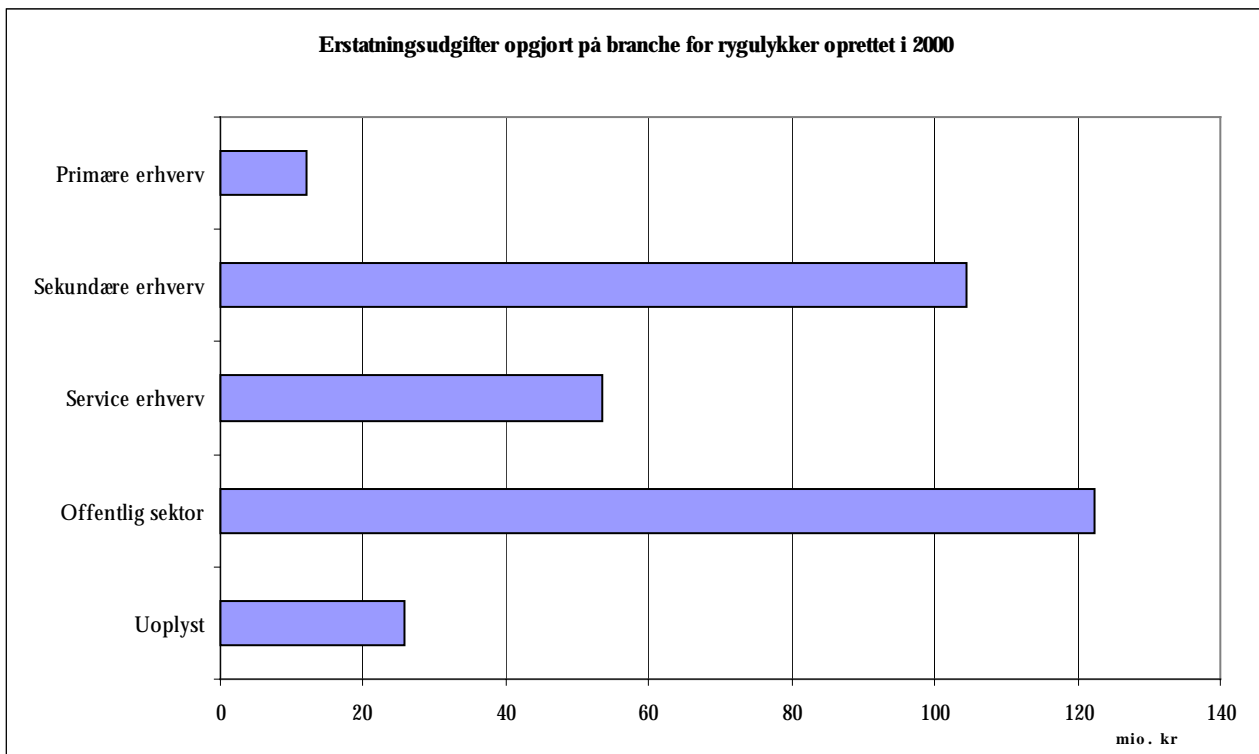
⁵ Brancherne, der indgår i kategorierne, er **Primære erhverv**: Landbrug, jagt og skovbrug, fiskeri og råstofudvinding. **Sekundære erhverv**: Fremstillingsvirksomhed, el- gas- varme- og vandforsyning, **Service erhverv**: Handel- og reparationsvirksomhed, Hotel og restaurationsvirksomhed, transportvirksomhed med videre. Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed, fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre. **Offentlig sektor**: Offentlig administration, forsvar og social forsikring, undervisning, sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre. **Andet**: Organisationer, forlystelser, kultur med videre, private husholdninger med ansat medhjælp, uoplyst, internationale organisationer med videre. Denne fordeling er benyttet gennem hele afsnittet.

Figur 2.2: Antal anerkendte rygulykker pr. 100.000 beskæftigede

Ser man på rygulykker i forhold til antallet af beskæftigede, er det de primære erhverv og den offentlige sektor, der skiller sig ud. For de primære erhverv er selve antallet af anerkendte rygulykker lavt, men der er altså mange, der kommer til skade i forhold til antallet af beskæftigede. At den offentlige sektor igen skiller sig ud understreger blot, at omsorgssektoren er ramt hårdt af disse rygulykker. Det er altså fortsat farligt at arbejde på en byggeplads i de sekundære erhverv, men sandsynligheden for at komme ud for en rygulykke er større i den offentlige sektor.

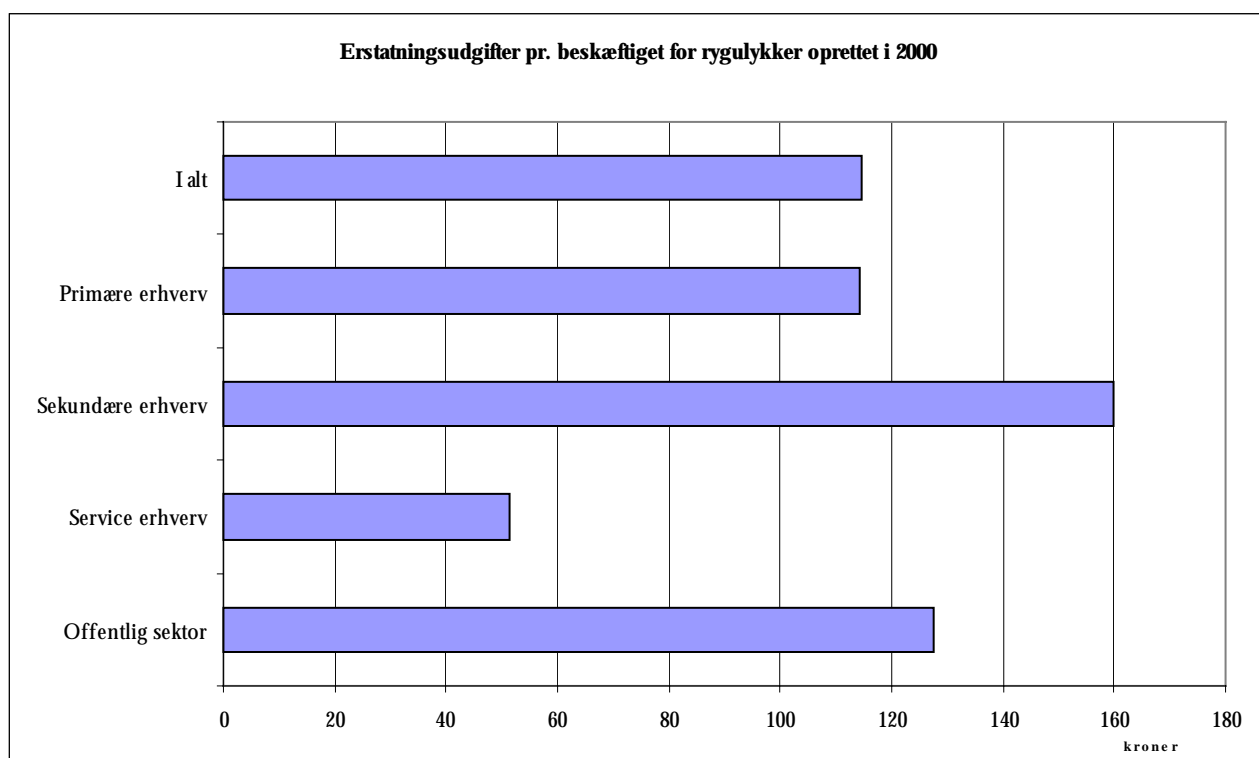
Figur 2.3: Erstatningsudgifter opgjort på branche for rygulykker oprettet i 2000

Erstatningsudgifterne er opgjort efter det år, sagen er oprettet mod normalt efter afgørelsesår. Denne fordeling er valgt, da brancheoplysningerne for sager oprettet før 2000 er mangelfulde. Samtidig er der en del af ulykkerne fra 2000, hvor der kan komme yderligere udgifter til, idet sagen ikke nødvendigvis er afgjort endeligt. Figuren er derfor ikke udtømmende.

Som det fremgår af figur 2.3, går langt de fleste erstatninger til rygulykker til udbetalinger inden for den offentlige sektor, men også erstatningsudgifterne til de sekundære erhverv er høje.

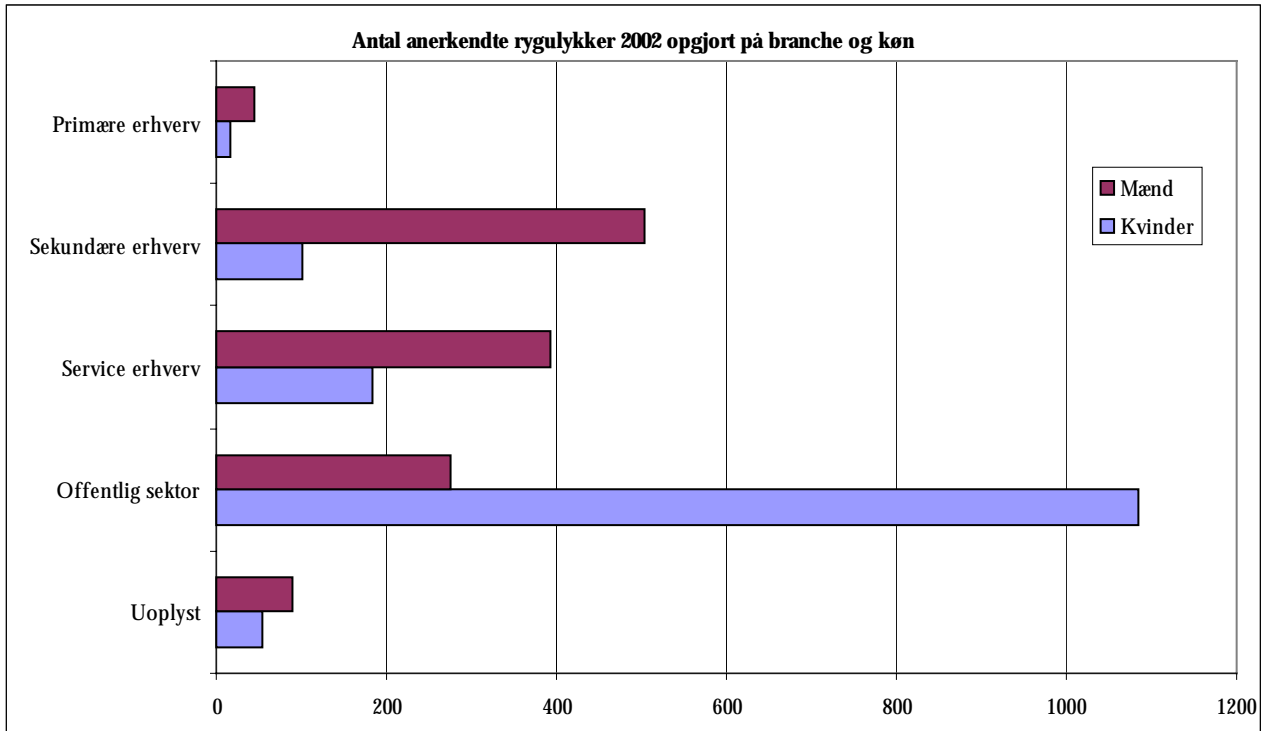
Figur 2.4: Erstatningsudgifter opgjort på branche for rygulykker oprettet i 2000

Køn

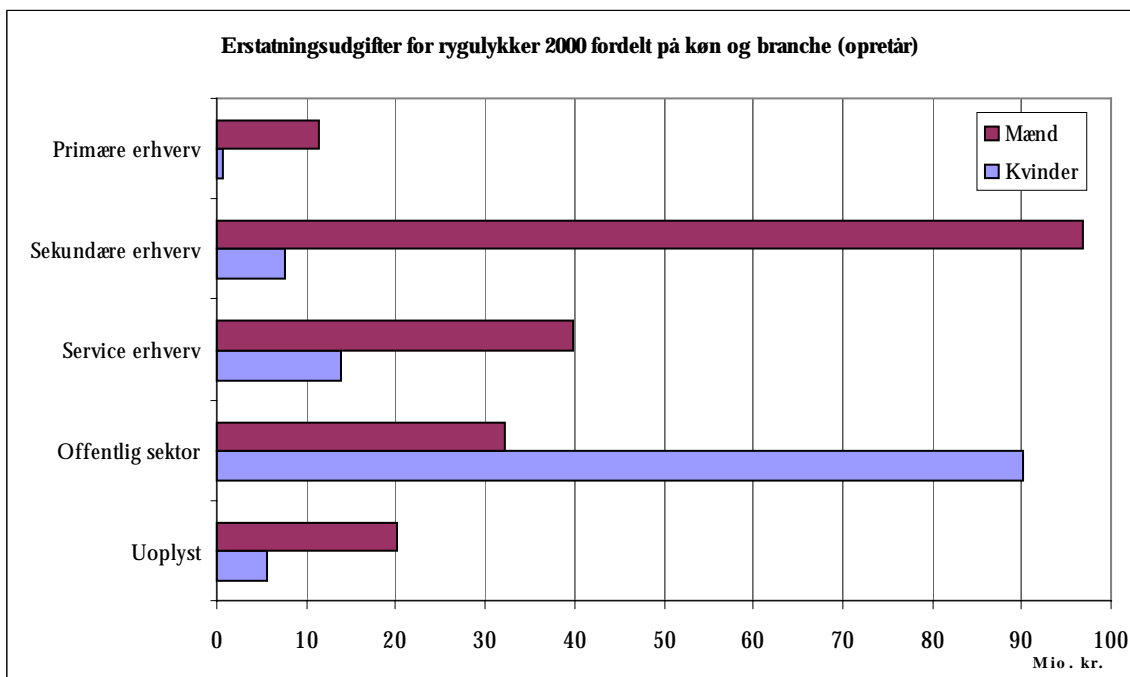
Opgøres rygulykkerne efter køn, ses det, at det inden for de sekundære erhverv primært er mændene, der rammes af rygulykkerne.

Figur 2.5: Antal anerkendte rygulykker på køn

Af figur 2.5 fremgår, at det stort set inden for alle branchegrupper er mænd, der rammes af rygulykker. Dette gælder ikke inden for den offentlige sektor, hvor det er kvinderne der rammes af rygulykkerne. Faktisk rammes så mange kvinder af rygulykker i den offentlige sektor, at kvinderne samlet set rammes af flere rygulykker end mændene.

Figur 2.6: Erstatningsudgifter på køn

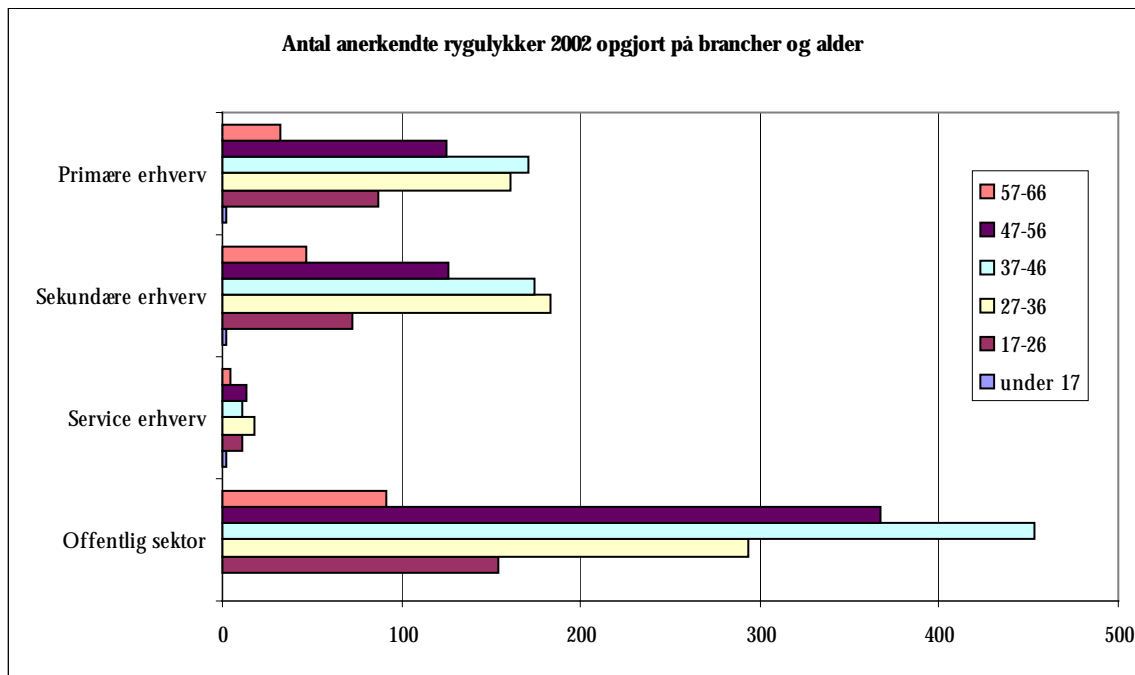
Når man ser på erstatningsudgifterne til rygulykker opgjort efter køn, ses det, at mændene får langt hovedparten af erstatningerne.

Det vil altså sige, at det overvejende er kvinder, der kommer til skade i ryggen, og mændene får udbetalt mere i erstatning. Dette kan skyldes, at mændene - som det fremgår af næste afsnit - kommer til skade tidligere i livet, og derfor får større udbetalinger. Det kan dog også skyldes, at deres erhvervsevnetab eller løn er højere end kvindernes.

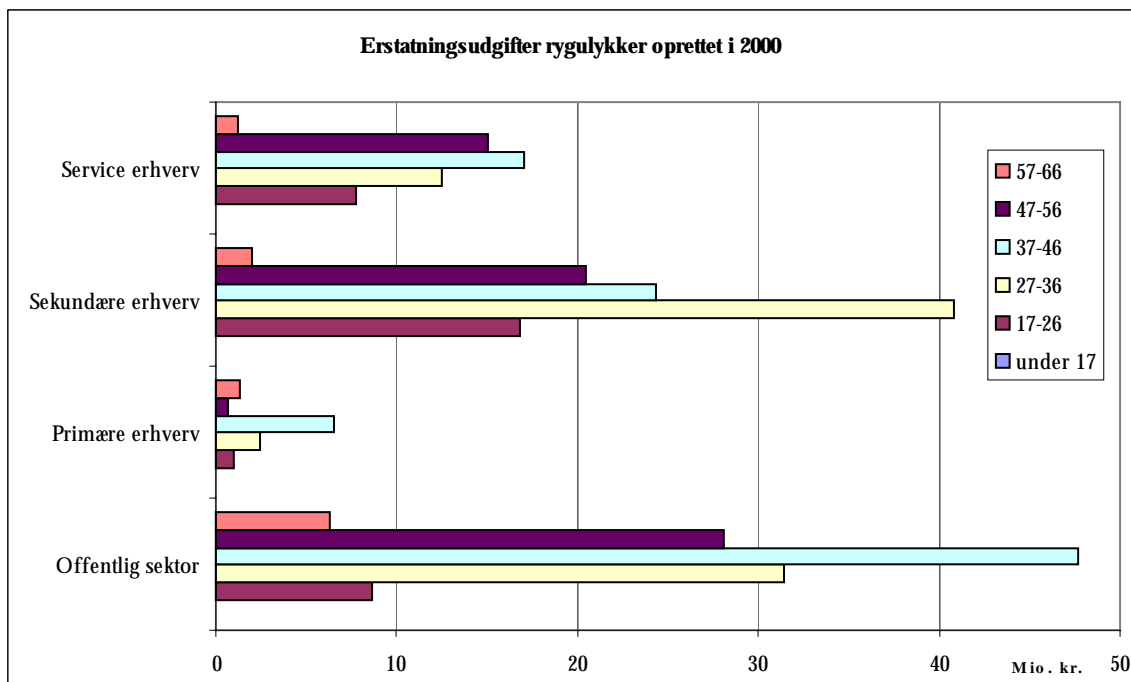
Alder

Figur 2.7: Antal anerkendte rygulykker opgjort efter alder

Som det fremgår af figur 2.6, er det i den offentlige sektor primært de 37-56 årige, der rammes af rygulykker. Kun ved de sekundære erhverv er der flest rygulykker for de 27-36 årige.

Figur 2.8: Erstatningsudgifter på alder

Af figur 2.8 ses det, at størstedelen af erstatningsudgifterne går til de 37-46 årige, der er beskæftigede inden for den offentlige sektor. En stor del går dog til de 27-36 årige, der er beskæftigede i de sekundære erhverv. Det vil sige, at de tilskadekomne inden for de sekundære erhverv er yngre end dem inden for de øvrige erhverv.

STATISTIK OM ARBEJDSSKADER 1996 - 2002

Hvilke sager er omfattet af statistikken ?

Arbejdsskadestyrelsens statistik omfatter kun de skader og sygdomme, der bliver anmeldt til styrelsen.

Ifølge de regler, der gælder for anmeldelse af ulykkestilfælde, kortvarige skadelige påvirkninger og pludselige løfteskader, skal der ske anmeldelse i henhold til arbejdsskadelovgivningen, hvis skaden antages at kunne begrunde krav efter loven, eller hvis arbejdsskaden har medført, at den tilskadekomne endnu ikke på 5-ugersdagen for skadens indtræden kan genoptage sædvanligt arbejde i fuldt omfang. Disse skader skal arbejdsgiveren anmelde til sit forsikringsselskab. Selskabet har pligt til at sende sagen videre til Arbejdsskadestyrelsen, blandt andet hvis skaden antages at ville medføre erstatning for tab af erhvervsevne eller godtgørelse for varigt mén, eller hvis skaden er opstået som pludselig løfteskade. Det betyder, at skader, der ikke forventes at medføre varige følger, som udgangspunkt færdigbehandles i forsikringsselskaberne. Disse sager vil i det følgende blive benævnt bagatelsager.

Arbejdsskadestatistikken omfatter altså hovedsagelig de mere alvorlige ulykker og giver ikke det fulde billede af, hvor mange ulykker der finder sted på de danske arbejdspladser.

For erhvervssygdommene er anmeldereglerne anderledes. Her påhviler der læger eller tandlæger en pligt til at anmelde sygdommen, hvis der er konstateret eller blot er mistanke om, at en person har pådraget sig en arbejdsbetinget lidelse. Læger/tandlæger skal anmelde direkte til Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet.

Arbejdsskadesager er ansøgningssager. Det betyder, at den tilskadekomne i forbindelse med anmeldelsen indtil den 1. februar 2003⁶ positivt skal tilkendegive, om anmeldelsen ønskes behandlet med henblik på eventuel erstatning efter arbejdsskadelovgivningen. De sager, hvor tilskadekomne ikke har ønsket at sagen behandles i Arbejdsskadestyrelsen, er således heller ikke omfattet af denne statistik.

Der gælder andre regler for anmeldelse af ulykker til Arbejdstilsynet. Hvert år udarbejdes en Fællesstatistik for Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen, hvor oplysninger fra begge institutioners registre samkøres.

Centrale begreber

Tabellerne på arbejdsskadeområdet omfatter i det følgende også skader efter andre love end lov om sikring mod følger af arbejdsskade, herunder skader hos værnepligtige, AMU-kursister, EFG-elever og skader, opstået som følge af vaccination.

Årsstatistikken omhandler arbejdsskadesager med videre opgjort efter 4 forskellige sagsklasser:

- Ulykker også omfattende kortvarige skadelige påvirkninger
- Erhvervssygdomme
- Brilleskader – det vil sige skader på briller uden personskade
- Pludselige løfteskader – først indført som begreb i lovgivningen pr. 1. juni 1996

---

⁶ Jævnfør bekendtgørelse nr. 38 af 21. januar 2003

Hvor kan jeg læse mere ?

Ønskes yderligere oplysninger om Arbejdsskadestyrelsen som virksomhed, kan vi henvise til vores Årsrapport. Oplysninger om arbejdsskadeområdet i øvrigt henvises til vores hjemmeside www.ask.dk Her findes desuden Fællesstatistikken med Arbejdstilsynet.

Hvordan læses tabellerne ?

De oplysninger, der ligger til grund for statistikken, er i hovedsagen oplysninger, der indhentes i forbindelse med sagsbehandlingen i Arbejdsskadestyrelsen.

For ulykker drejer det sig blandt andet om følgende oplysninger:

- Identifikation af den tilskadekomne, arbejdsgiveren og dennes forsikringsselskab
- Skadens dato
- Arbejdsgiverens branchetilhørsforhold
- Årsagskode – hvordan skete skaden
- Skadens placering på legemet
- Skadens art

Erhvervssygdomme registreres først med en anmeldediagnose. Når sagen senere afgøres, tilføjes sagen en slutdiagnose, der som udgangspunkt er en mere præcis diagnose. På erhvervssygdomsområdet registrerer Arbejdsskadestyrelsen ikke årsagskoder, det vil sige, hvilken påvirkning der har foranlediget skaden.

Behandlingen af arbejdsskadesager kan strække sig over 2 år - det vil sige være aktiv i 3 forskellige kalenderår. Lovgivningen åbner endvidere mulighed for, at sagerne kan tages op til revision, eller tilskadekomne kan selv anmode om at få sin sag genoptaget. Det betyder, at de enkelte tabeller i nogle tilfælde ikke umiddelbart kan sammenlignes. Man skal derfor være opmærksom på, om tabellen er opgjort efter år for oprettelse, efter år for anerkendelse/afvisning eller efter år for tilkendt erstatning.

I de følgende tabeller er sagerne opgjort efter forskellige perioder. De oprettede sager er opgjort efter det år, hvor de blev oprettet, de anerkendte/afviste sager opgøres efter det år, hvor der er truffet afgørelse om anerkendelse/afvisning. Sager med erstatning efter år for første tilkendelse af erstatning. Sagerne for det enkelte år er derfor ikke direkte sammenlignelige fra tabel til tabel.

Tabel I.1: Anmeldte arbejdsskadesager⁷

Sagsklasse/År for anmeldelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	23.905	23.127	20.125	19.839	19.943	20.407	20.071
Erhvervssygdomme	15.655	15.612	14.199	13.207	13.671	13.501	12.620
Pludselige løfteskader	447	1.300	1.554	1.731	1.734	1.760	1.909
Brilleskader	1.120	810	424	384	247	182	147
I alt	41.127	40.849	36.302	35.161	35.595	35.850	34.747

Arbejdsskadesager omfatter de fire sagsklasser: Arbejdsulykker, erhvervssygdomme, brilleskader og pludselige løfteskader. ”Pludselige løfteskader” blev først indført som et skadesbegreb for skader indtruffet 1. juni 1996 eller senere.

⁷ Arbejdsskadestyrelsen behandler også skader efter andre love end arbejdsskadesikringsloven, blandt andet skader blandt værnepligtige, AMU-kursister, EFG-elever og skader ved vaccination. Disse skader er medtaget som arbejdsskader.

Tabel I.2: Revisioner i arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision/genoptagelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	1.796	2.086	2.554	2.296	2.209	2.332	1.764
Erhvervssygdomme	736	722	784	675	666	702	587
Pludselige løfteskader	.	.	.	.	10	15	19
Brilleskader	.	.	.	.	.	1	.
I alt	2.532	2.808	3.338	2.971	2.885	3.050	2.370

Tabel I.3: Genoptagelser i arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision/genoptagelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	4.747	5.073	5.048	5.214	5.018	4.404	5.682
Erhvervssygdomme	2.532	2.299	2.098	3.205	2.783	2.134	2.433
Pludselige løfteskader	3	28	50	53	98	95	132
Brilleskader	3	4	1	2	1	3	2
I alt	7.285	7.404	7.197	8.474	7.900	6.636	8.249

Stigningen i antallet af genoptagelser fra 1998 – 1999 - og det efterfølgende fald - hænger blandt andet sammen med en højesteretsdom fra 1999 om, at der ikke gælder en 5-års forældelsesfrist i forbindelse med anmeldelse af erhvervssygdomme (UfR 2000.19H) og en højesteretsdom fra 2002 om midlertidige erstatninger (UfR 2002.730H).

Tabel I.4: Andre sager

Sagsklasse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
P-sager	4163	4950	4554	4437	4672	4932	4773
B-sager	140	49	43	38	86	50	111
Konventionssager	182	88	95	93	113	67	26

Arbejdsskadestyrelsen afgiver vejledende udtalelser efter § 66 i lov om sikring som følger af arbejdsskade og § i lov om erstatningsansvar. Disse udtalelser anvendes i sager om erstatningsansvar og i sager om ulykkesforsikring for personskade uden for arbejdsskadeområdet - de såkaldte P-sager.

Arbejdsskadestyrelsen behandler også sager efter lov om erstatning til besættelsestidens ofre - de såkaldte B-sager. Styrelsen modtager fortsat ansøgninger om erstatning efter denne lov. Det er som udgangspunkt en forudsætning for at yde hjælp efter loven, at ansøgeren

- i mindst 1 år har deltaget i organiseret og belastende modstandsarbejde under besættelsestiden
- har været deporteret til koncentrationslejr i udlandet eller
- har været tjenstgørende på danske eller udenlandske skibe under allieret kontrol i krigsfarvande

Konventionssager drejer sig om behandlingsudgifter vedrørende borgere, der på ulykkestidspunktet enten var socialsikrede i Danmark under ophold i et andet land, eller var socialsikrede i et andet land og nu opholder sig i Danmark. Arbejdsskadestyrelsen yder administrativ bistand i disse sager.

Tabel I.5: Antal rentemodtagere i B-sager

Sagsklasse/Antal sager ultimo året	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
B-sager	5.979	5.825	5.526	5.256	4.929	4.699	4.390
- heraf enkeerstatninger	2.844	2.892	2.852	2.796	2.762	2.700	2.602

Betegnelsen ”rentemodtagere” benyttes om personer, der modtager ydelser efter lov om erstatning til besættelsestidens ofre.

Alder

I tabel I.6 vises den aldersmæssige fordeling af tilskadekomne i 2001 sammenholdt med oplysninger fra Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsmarkedsstatistik (RAS) om de beskæftigede lønmodtageres fordeling på alder pr. 1. januar 2001.

Tabel I.6: Aldersmæssig fordeling af anmeldte og anerkendte arbejdsskadesager i 2001

Alder	Ulykker og brilleskader		Erhvervssygdomme og pludselige løfteskader		Beskæftigede lønmodtagere. Aldersfordelt pr. 1. januar 2001 (procent)
	Anmeldte procent	i Anerkendte procent	Anmeldte procent	i Anerkendte i procent	
Under 20 år	3	3	1	2	6
20 – 24	8	8	4	6	9
25 – 29	10	10	7	9	11
30 – 34	12	11	9	9	12
35 – 39	14	13	12	10	13
40 – 44	14	14	14	10	12
45 – 49	13	13	14	12	11
50 – 54	13	13	16	14	12
55 – 59	10	11	13	13	9
60 – 66	3	3	5	7	4
67 år og derover	1	1	5	9	2
I alt	100	100	100	100	100
I alt antal	20.218	14.849	14.529	2.523	2.523.878

I de efterfølgende tabeller vises udviklingen i alder for henholdsvis de anmeldte og de anerkendte arbejdsskader. Alderen er defineret som tilskadekomnes alder på skadestidspunktet. I tabellerne opgøres ulykker og brilleskader samlet, og erhvervssygdomme og pludselige løfteskader opgøres ligeledes samlet. I denne sammenhæng defineres skadestidspunktet for erhvervssygdomme som tidspunktet for anmeldelsen til Arbejdsskadestyrelsen.

Tabel I.7: Anmeldte arbejdsulykker og brilleskader opgjort efter tilskadekomnes alder på skadestidspunktet

Alder/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Under 20 år	1.207	1.045	833	796	773	730	674
20 – 24	3.307	3.150	2.103	1.990	1.764	1.682	1.590
25 – 29	2.714	2.553	2.204	2.202	2.057	2.167	2.089
30 – 34	3.168	3.011	2.637	2.585	2.591	2.457	2.390
35 – 39	3.004	3.001	2.703	2.683	2.822	2.819	2.759
40 – 44	3.089	2.983	2.679	2.601	2.605	2.780	2.754
45 – 49	3.135	3.011	2.656	2.505	2.536	2.647	2.537
50 – 54	2.896	2.721	2.530	2.521	2.597	2.564	2.599
55 – 59	1.854	1.793	1.605	1.765	1.852	2.048	2.116
60 – 66	477	497	450	433	440	540	576
67 år og derover	174	172	149	142	153	155	134
I alt	25.025	23.937	20.549	20.223	20.190	20.589	20.218

Tabel I.8: Anerkendte arbejdsulykker og brilleskader opgjort efter tilskadekomnes alder på skadestidspunktet

Alder/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Under 20 år	930	806	643	575	553	536	511
20 – 24	2.653	2.469	1.642	1.380	1.342	1.147	1.124
25 – 29	1.973	1.788	1.529	1.521	1.462	1.447	1.476
30 – 34	2.255	2.065	1.808	1.743	1.797	1.708	1.668
35 – 39	2.107	2.076	1.821	1.785	1.953	1.977	1.999
40 – 44	2.215	2.110	1.855	1.807	1.845	1.883	2.012
45 – 49	2.287	2.200	1.896	1.701	1.833	1.818	1.912
50 – 54	2.128	2.072	1.833	1.849	1.936	1.832	1.914
55 – 59	1.433	1.374	1.205	1.314	1.392	1.453	1.693
60 – 66	374	372	342	332	355	377	435
67 år og derover	137	140	116	121	108	109	105
I alt	18.492	17.472	14.690	14.128	14.576	14.287	14.849

Tabel I.9: Anmeldte erhvervsygdomme og pludselige løfteskader opgjort efter tilskadekomnes alder på skadestidspunktet

Alder/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Under 20 år	386	326	238	187	185	192	168
20 – 24	931	942	818	766	754	711	639
25 – 29	1.167	1.189	1.226	1.116	1.203	1.155	953
30 – 34	1.507	1.716	1.618	1.532	1.532	1.417	1.351
35 – 39	1.665	1.914	1.795	1.828	1.883	1.910	1.807
40 – 44	2.034	2.184	2.009	1.959	1.978	1.981	1.996
45 – 49	2.431	2.438	2.260	2.138	2.128	2.107	2.026
50 – 54	2.472	2.670	2.513	2.367	2.403	2.390	2.263
55 – 59	1.708	1.794	1.645	1.590	1.827	1.950	1.940
60 – 66	831	756	694	667	652	719	694
67 år og derover	970	983	937	788	860	729	692
I alt	16.102	16.912	15.753	14.938	15.405	15.261	14.529

Tabel I.10: Anerkendte erhvervssygdomme og pludselige løfteskader opgjort efter tilskadekomnes alder på skadestidspunktet

Alder/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Under 20 år	106	88	60	55	65	43	40
20 – 24	242	207	226	180	237	150	162
25 – 29	260	183	214	199	256	171	232
30 – 34	252	189	203	221	250	230	220
35 – 39	231	178	205	219	268	224	253
40 – 44	253	198	212	232	286	262	244
45 – 49	290	237	231	259	371	284	293
50 – 54	312	260	299	297	453	371	347
55 – 59	254	199	208	269	387	303	333
60 – 66	186	126	131	163	257	159	179
67 år og derover	256	122	119	145	389	270	220
I alt	2.642	1.987	2.108	2.239	3.219	2.467	2.523

Køn

Tabel I.11: Anmeldte arbejdsulykker og brilleskader opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Kvinder	8.517	8.509	7.782	7.756	7.898	8.413	8.293
Mænd	16.508	15.428	12.767	12.467	12.292	12.176	11.925
I alt	25.025	23.937	20.549	20.223	20.190	20.589	20.218

Tabel I.12: Anerkendte arbejdsulykker og brilleskader opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Kvinder	5.878	5.700	5.107	5.116	5.489	5.512	6.013
Mænd	12.614	11.772	9.583	9.012	9.087	8.775	8.836
I alt	18.492	17.472	14.690	14.128	14.576	14.287	14.849

Tabel I.13: Anmeldte erhvervssygdomme og pludselige løfteskader opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Kvinder	7.488	8.177	7.773	7.315	7.675	7.795	7.280
Mænd	8.614	8.735	7.980	7.623	7.730	7.466	7.249
I alt	16.102	16.912	15.753	14.938	15.405	15.261	14.529

Tabel I.14: Anerkendte erhvervssygdomme og pludselige løfteskader opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Kvinder	910	756	810	840	1.067	863	943
Mænd	1.732	1.231	1.298	1.399	2.152	1.604	1.580
I alt	2.642	1.987	2.108	2.239	3.219	2.467	2.523

Geografi

I tabellerne I.15 – I.18 ses den geografiske opgørelse på amter for antallet af anmeldelser og anerkendelser.

Tabel I.15: Anmeldte arbejdsulykker og brilleskader opgjort efter tilskadekomnes nuværende bopælsamt

Amt/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Københavns Kommune	1.842	1.700	1.452	1.433	1.388	1.423	1.368
Frederiksberg Kommune	263	258	217	211	216	233	209
Københavns Amt	2.253	2.236	1.942	1.932	1.896	1.985	1.857
Frederiksborg Amt	1.643	1.632	1.373	1.403	1.354	1.431	1.355
Roskilde Amt	1.026	927	853	774	794	796	787
Vestsjællands Amt	1.609	1.628	1.324	1.353	1.264	1.304	1.394
Storstrøms Amt	1.454	1.286	1.173	1.059	1.168	1.117	1.184
Bornholms Amt	225	224	168	146	177	214	201
Fyns Amt	2.096	2.002	1.835	1.763	1.759	1.801	1.765
Sønderjyllands Amt	1.255	1.169	1.063	941	922	916	956
Ribe Amt	1.110	1.050	907	971	930	994	887
Vejle Amt	1.833	1.763	1.468	1.582	1.581	1.588	1.435
Ringkøbing Amt	1.174	1.182	1.059	1.061	1.087	1.180	1.130
Århus Amt	2.813	2.534	2.205	2.181	2.232	2.258	2.374
Viborg Amt	1.094	1.032	936	943	969	997	964
Nordjyllands Amt	2.357	2.483	1.999	1.968	2.073	2.043	2.104
Uoplyst	978	831	575	502	380	309	248
I alt	25.025	23.937	20.549	20.223	20.190	20.589	20.218

Tabel I.16: Anerkendte arbejdsulykker og brilleskader opgjort efter tilskadekomnes nuværende bopælsamt

Amt/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Københavns Kommune	1.291	1.247	990	955	935	940	945
Frederiksberg Kommune	197	187	153	137	169	147	155
Københavns Amt	1.633	1.561	1.382	1.317	1.317	1.325	1.401
Frederiksborg Amt	1.197	1.151	951	905	962	999	942
Roskilde Amt	758	673	581	537	567	546	579
Vestsjællands Amt	1.203	1.126	975	905	934	919	1.022
Storstrøms Amt	1.048	944	855	749	776	763	939
Bornholms Amt	172	149	134	109	114	139	132
Fyns Amt	1.547	1.385	1.249	1.265	1.297	1.234	1.303
Sønderjyllands Amt	961	903	741	666	685	658	667
Ribe Amt	854	760	657	687	695	698	658
Vejle Amt	1.370	1.317	1.105	1.135	1.182	1.066	1.050
Ringkøbing Amt	893	876	776	744	817	867	878
Århus Amt	2.147	1.929	1.623	1.607	1.658	1.603	1.699
Viborg Amt	836	787	705	669	719	730	727
Nordjyllands Amt	1.735	1.926	1.454	1.424	1.522	1.509	1.624
Uoplyst	650	551	359	317	227	144	128
I alt	18.492	17.472	14.690	14.128	14.576	14.287	14.849

Tabel I.17: Anmeldte erhvervssygdomme og pludselige løfteskader opgjort efter tilskadekomnes nuværende bopælsamt

Amt/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Københavns Kommune	860	1.003	1.029	1.005	972	1.012	918
Frederiksberg Kommune	162	181	161	157	147	151	136
Københavns Amt	1.468	1.639	1.517	1.541	1.463	1.485	1.373
Frederiksborg Amt	1.107	1.179	1.157	1.063	1.131	1.270	1.053
Roskilde Amt	650	655	653	619	674	597	536
Vestsjællands Amt	887	972	880	854	876	979	909
Storstrøms Amt	935	952	869	776	792	805	782
Bornholms Amt	177	148	145	150	130	155	137
Fyns Amt	1.553	1.704	1.593	1.539	1.545	1.644	1.601
Sønderjyllands Amt	933	1.098	931	970	981	911	995
Ribe Amt	707	748	669	606	700	685	747
Vejle Amt	1.093	1.117	1.132	989	1.097	1.048	1.014
Ringkøbing Amt	758	718	769	715	762	716	687
Århus Amt	1.625	1.724	1.611	1.473	1.613	1.519	1.555
Viborg Amt	635	607	602	691	655	653	615
Nordjyllands Amt	1.467	1.606	1.462	1.338	1.533	1.489	1.398
Uoplyst	1.085	861	573	452	334	142	73
I alt	16.102	16.912	15.753	14.938	15.405	15.261	14.529

Tabel I.18: Anerkendte erhvervssygdomme og pludselige løfteskader opgjort efter tilskadekomnes nuværende bopælsamt

Amt/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Københavns Kommune	156	107	105	134	190	170	130
Frederiksberg Kommune	14	17	25	15	31	18	28
Københavns Amt	220	135	204	183	236	188	237
Frederiksborg Amt	216	146	176	152	249	186	244
Roskilde Amt	103	79	65	72	131	86	75
Vestsjællands Amt	124	92	107	106	176	128	226
Storstrøms Amt	134	98	94	127	165	124	212
Bornholms Amt	34	22	23	30	42	23	38
Fyns Amt	247	224	217	240	370	279	258
Sønderjyllands Amt	137	80	115	113	174	136	104
Ribe Amt	103	70	84	69	134	87	64
Vejle Amt	169	130	140	126	175	163	150
Ringkøbing Amt	152	118	106	115	190	139	72
Århus Amt	266	215	221	260	302	239	220
Viborg Amt	91	86	75	102	155	137	73
Nordjyllands Amt	242	198	220	260	371	327	378
Uoplyst	234	170	131	135	128	37	14
I alt	2.642	1.987	2.108	2.239	3.219	2.467	2.523

Afgørelser

I de følgende tabeller beskrives erstatningsafgørelserne. De første tabeller viser oplysninger omkring afgørelser, hvori der er givet positivt varigt mén. I sager, hvor der har være foretaget revision, eller hvor sagen er genoptaget, er det den *samlede méngrad*, der fremgår af tabellen.

Tabel I.19 viser antallet af afgørelser truffet med en positiv méngrad samt den gennemsnitlige méngrad fordelt på året for afgørelsen og sagsklasse. Da der først er oprettet et særskilt ménregister i Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandlingssystem i slutningen af 1996, kan oplysninger om méngrad og udgifter til méngodtgørelse først opgøres fra og med 1997.

Tabel I.19: Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	Antal	6.680	5.873	7.012	7.224	6.830
	Gennemsnitlig méngrad	9	10	10	9	10
Erhvervssygdomme	Antal	1.757	1.680	2.515	2.151	2.044
	Gennemsnitlig méngrad	14	14	13	14	13
Pludselige løfteskader	Antal	9	29	56	77	66
	Gennemsnitlig méngrad	7	11	9	10	10
I alt	Antal	8.447	7.586	9.589	9.454	8.944
	Gennemsnitlig méngrad	10	11	10	11	11

Tabel I.20: Afgørelser om positivt mén truffet i nye arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/år for afgørelse		1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	Antal	5.269	4.404	5.491	5.745	5.464
	Gennemsnitlig méngrad	8	9	9	9	9
Erhvervssygdomme	Antal	1.508	1.432	2.234	1.880	1.830
	Gennemsnitlig méngrad	12	13	12	13	13
Pludselige løfteskader	Antal	9	24	48	68	65
	Gennemsnitlig méngrad	7	11	9	10	10
I alt	Antal	6.787	5.863	7.777	7.694	7.360
	Gennemsnitlig méngrad	9	10	10	10	10

Tabel I.21: Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager opgjort efter méngrad

Méngrad/År for afgørelse	1998	1999	2000	2001	2002
5	3.661	3.160	3.995	3.783	3.499
8	1.645	1.353	1.555	1.596	1.561
10	1.048	1.046	1.538	1.583	1.536
12	570	526	660	629	554
15	624	624	829	821	767
18	111	104	135	139	130
20	283	278	333	375	377
25	190	170	203	154	164
30	71	57	61	65	65
35	47	55	50	59	43
40	29	25	24	30	26
45	9	15	7	19	12
50	54	43	51	44	61
55	2	2	10	7	6
60	6	10	7	8	10
65	2	5	6	4	11
70	2	4	6	2	2
75	6	3	5	4	5
80	6	4	4	3	1
85	1	1	.	2	3
90	2	2	4	.	1
95	1	.	1	.	2
100	48	62	66	67	53
110 ⁸	.	.	1	.	.
120 ⁸	.	.	1	2	1
Andre	4	18	26	41	41
Uoplyst	25	19	10	16	13
I alt	8.447	7.586	9.589	9.454	8.944
Gennemsnitlig méngrad	10	11	10	11	11

⁸ I ganske særlige tilfælde kan méngraden fastsættes til en procentsats over 100, dog højst 120 procent. Denne højere méngrad kan anvendes ved alvorlige, kombinerede skader, for eksempel ved fuldstændigt tab af synet kombineret med ekstremitets-lammelser.

De efterfølgende tabeller viser oplysninger omkring erhvervsevnetabsafgørelser. I sager med revision eller genoptagelse er det den *samlede* erhvervsevnetabsprocent, der angives. Det vil sige, at hvis en sag afgøres med 25 procent erhvervsevnetab i 1995 og tages op til revision i 1997, hvor erhvervsevnetabet vurderes til 50 procent, indgår de 25 procent fra 1995 i de 50 procent i 1997.

Tabel I.22: Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	Antal	2.303	2.354	2.298	2.296	2.206	2.270	2.287
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	30	30	31	35	37	38	39
Erhvervssygdomme	Antal	809	710	684	667	712	782	739
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	31	31	31	34	35	38	39
Pludselige løfteskader	Antal	.	.	.	10	11	20	30
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	.	.	.	42	27	35	44
I alt	Antal	3.119	3.069	2.985	2.976	2.929	3.076	3.060
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	30	30	31	34	36	38	39

Praksis med hensyn til at vægte en forudbestående lidelse ved fastsættelse af erhvervsevnetabet blev ændret ved en højesteretsdom i 1998, UfR 1998.1627H. Derfor stiger erhvervsevnetabsprocenterne markant fra 1998 til 1999. Desuden medførte en anden højesteretsdom i 1999 omkring førtidspensionen, UfR 2000.645H, en afledt ændring i praksis, hvilket har medvirket til stigningen i de efterfølgende år.

Tabel I.23: Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i nye arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	Antal	1.147	1.003	936	870	705	821	839
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	29	29	30	33	33	35	37
Erhvervssygdomme	Antal	463	357	357	324	394	431	371
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	32	33	32	37	37	41	42
Pludselige løfteskader	Antal	.	.	.	8	7	15	26
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	.	.	.	38	24	35	44
I alt	Antal	1.612	1.361	1.295	1.202	1.106	1.268	1.237
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	30	30	31	34	34	37	39

Tabel I.24: Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager

Erhvervsevnetabsprocent/År for afgørelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
15	688	675	587	409	346	348	442
20	135	126	130	103	142	160	186
25	1.255	1.277	1.217	1.275	1.188	1.039	721
30	66	44	65	104	106	135	174
35	283	256	251	184	169	221	299
40	50	53	56	42	65	75	110
45	11	12	12	23	22	42	46
50	329	343	346	380	320	310	278
55	1	1	.	1	5	8	4
60	.	2	3	2	7	11	6
65	212	186	226	377	466	601	665
70	.	.	.	2	1	4	5
75	6	6	4	5	6	11	9
80	8	7	6	4	10	13	22
85	2	.	.	.	3	15	34
90	.	.	.	.	.	1	4
100	28	43	33	51	66	70	50
Uoplyst	45	38	49	14	7	12	5
I alt	3.119	3.069	2.985	2.976	2.929	3.076	3.060
Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	30	30	31	34	36	38	39

Erstatninger

Méngodtgørelser

De samlede godtgørelser for varigt mén inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere godtgørelse*, der er medregnet. Beløbene angives for alle årene i 2002-niveau.

Tabel I.25: Méngodtgørelser i mio. kr. (2002-niveau) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	216,0	232,3	208,5	252,1	258,8	243,1
Erhvervssygdomme	80,0	81,5	83,5	117,2	107,2	99,2
Pludselige løfteskader	0,1	0,3	1,3	2,1	3,2	2,8
I alt	296,1	314,1	293,5	371,6	369,3	345,3

Erhvervsevnetaberstatninger

De samlede erstatninger for tab af erhvervsevne beregnes som summen af engangserstatninger og værdien af reserver hensat til løbende ydelser. Kapitaliseringer af løbende ydelser tæller med som et positivt engangsbeløb og en negativ reservehensættelse. Erstatningerne inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere erstatning*, der medregnes. Beløbene er for alle årene angivet i 2002-niveau.

Tabel I.26: Erhvervsevnetaberstatninger i mio. kr. (2002-niveau) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsulykker	1.259	1.052,7	1.042,9	1.319,3	1.232,8	1.397,8	1.222,7
Erhvervssygdomme	363	343,0	299,9	366,5	377,3	475,5	358,7
Pludselige løfteskader		0,0	0,0	11,8	8,1	16,7	28,6
I alt	1.624	1.395,3	1.344,5	1.703,0	1.618,2	1.892,1	1.613,4

Arbejdsulykker

Ulykkessager opdeles på sagstype, som er en klassificering af sagen ud fra en lægelig vurdering. Sagstype er opdelt i 4 kategorier: kirurgisk, neurologisk, medicinsk samt tandskader forårsaget af ulykker.

Anmeldte ulykker

Tabel II.1: Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter sagstype

Sagstype/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Kirurgisk	13.272	12.694	11.107	11.004	11.043	11.656	11.218
Neurologisk	8.327	8.252	7.206	7.047	7.143	7.189	7.195
Medicinsk	1.479	1.355	990	978	1.002	827	850
Ulykker, tænder	703	672	635	623	511	558	603
Uoplyst	124	154	187	187	244	177	205
I alt	23.905	23.127	20.125	19.839	19.943	20.407	20.071

Ved modtagelsen af en anmeldelse oprettes en ulykkessag med koder for skadens placering på legemet, skadestype samt årsag ud fra oplysningerne på anmeldeblanketten.

Tabel II.2: Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hoved	3.147	2.998	2.664	2.656	2.644	2.579	2.649
Hals med mere	816	818	834	801	800	779	792
Krop	6.693	6.564	5.337	5.130	5.258	5.418	5.320
Arme, hænder og fingre	6.849	6.704	5.992	5.904	6.073	6.371	6.145
Ben, fødder og tæer	5.159	4.823	4.177	4.172	4.066	4.292	4.198
Flere skader	732	683	642	677	605	565	510
Andre skader	174	196	188	157	185	138	148
Død	194	188	164	132	101	95	102
Uoplyst placering	43	59	53	57	42	46	79
Uoplyst	98	94	74	153	169	124	128
I alt	23.905	23.127	20.125	19.839	19.943	20.407	20.071

Tabel II.3: Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter skadestype

Skadestype/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sår, snit med mere	2.366	2.191	1.910	1.734	1.947	2.128	2.063
Amputation	407	355	351	359	339	309	294
Brud	2.998	2.803	2.519	2.677	2.676	2.683	2.560
Hudafskrabninger	941	783	881	919	725	584	543
Forstrækning	12.551	12.425	10.380	10.094	10.458	11.210	11.107
Andet	3.912	3.653	3.163	3.023	3.137	3.099	3.085
Død	194	188	164	132	101	95	102
Uoplyst	536	729	757	901	560	299	317
I alt	23.905	23.127	20.125	19.839	19.943	20.407	20.071

Fra og med 1997 har kodningen af ulykkens årsag været mere eller mindre tvungen ved oprettelsen af en ulykkessag. Dette har medført, at antallet af ulykkessager med uoplyst årsagskode er faldet væsentlig fra 1996 - 1997.

Tabel II.4: Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter årsag

Årsag/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Fald	4.442	6.018	4.726	4.490	4.269	4.469	4.459
Faldende genstand	895	1.141	1.060	982	929	875	695
Stødt på genstande	987	1.451	1.303	1.300	1.222	1.303	1.382
Skåret eller klemt	2.085	2.983	2.806	2.603	2.678	2.640	2.488
Overbelastning	3.629	5.911	5.154	4.785	5.131	5.820	5.865
Andet	2.833	4.415	4.350	4.911	5.090	4.742	4.607
Uoplyst	9.034	1.208	726	768	624	558	575
I alt	23.905	23.127	20.125	19.839	19.943	20.407	20.071

Anerkendelse og afvisning

Alle anmeldte ulykkessager, afgøres med hensyn til, om de kan anerkendes som en arbejdsskade eller ej.

Tabel II.5: Anerkendte og afviste arbejdsulykker

Kendelse /År for anerkendelse/afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Anerkendelse	17.430	16.719	14.260	13.811	14.350	14.138	14.718
Afvisning	6.188	6.219	5.528	4.869	5.242	5.068	6.351
Henlagt uden anerkendelse	564	501	489	454	426	479	381
I alt	24.182	23.439	20.277	19.134	20.018	19.685	21.450
Anerkendelsesprocent	72,1	71,3	70,3	72,2	71,7	71,8	68,6

Ulykkessagerne er opgjort efter det år, hvor der blev truffet afgørelse om anerkendelse.

Tabel II.6: Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hoved	2.392	2.275	1.964	1.851	2.051	1.869	1.999
Hals med mere	629	668	675	636	681	624	649
Krop	3.798	3.718	2.914	2.806	3.041	2.958	3.173
Arme, hænder og fingre	5.575	5.403	4.715	4.652	4.812	4.878	5.019
Ben, fødder og tæer	4.047	3.723	3.173	3.047	3.002	3.152	3.214
Flere skader	657	590	527	587	519	476	444
Andre skader	126	155	130	97	120	84	102
Død	96	87	73	63	51	33	56
Uoplyst placering	25	33	34	20	26	19	23
Uoplyst	85	67	55	52	47	45	39
I alt	17.430	16.719	14.260	13.811	14.350	14.138	14.718

Tabel II.7: Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter skadestype

Skadestype/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sår, snit med mere	2.188	1.961	1.671	1.530	1.671	1.856	1.852
Amputation	386	346	325	325	328	302	287
Brud	2.767	2.616	2.272	2.339	2.445	2.380	2.376
Hudafskrabninger	841	733	671	782	614	508	502
Forstrækning	7.926	7.738	6.352	6.116	6.528	6.743	7.157
Andet	2.811	2.741	2.324	2.068	2.309	2.148	2.309
Død	96	87	73	63	51	33	56
Uoplyst	415	497	572	588	404	168	179
I alt	17.430	16.719	14.260	13.811	14.350	14.138	14.718

Tabel II.8: Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2000	2001	2002	Anerkendte pr.1000 beskæftigede 2001
Landbrug, jagt og skovbrug	389	323	311	3,3
Fiskeri	94	85	94	15,8
Råstofudvinding	22	37	42	11,7
Fremstillingsvirksomhed	2.625	2.578	2.657	5,6
El-, gas-, varme- og vandforsyning	86	69	86	4,7
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.622	1.495	1.501	8,6
Handel og reparationsvirksomhed	1.109	1.122	1.118	2,7
Hotel- og restaurationsvirksomhed	223	224	264	2,8
Transportvirksomhed med videre	1.449	1.275	1.415	7,0
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	131	114	141	1,5
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	580	601	653	2,1
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	1.768	2.054	2.221	13,3
Undervisning	761	699	785	3,5
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	2.401	2.301	2.440	4,9
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	420	430	426	3,1
Private husholdninger med ansat medhjælp	16	7	5	.
Internationale organisationer med videre	2	2	.	.
Uoplyst	652	722	559	.
I alt	14.350	14.138	14.718	.

Beskæftigelsestallene er hentet på www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

Tabel II.9: Afviste arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hoved	642	626	607	513	642	513	686
Hals med mere	137	143	146	132	129	140	166
Krop	2.898	2.864	2.442	2.073	2.142	2.142	2.601
Arme, hænder og fingre	1.286	1.265	1.135	1.046	1.119	1.111	1.472
Ben, fødder og tæer	991	1.108	969	913	1.020	965	1.225
Flere skader	78	76	82	85	69	74	72
Andre skader	55	36	54	46	58	41	54
Død	48	40	39	29	29	27	26
Uoplyst placering	21	16	24	16	18	21	22
Uoplyst	32	45	30	16	16	34	27
I alt	6.188	6.219	5.528	4.869	5.242	5.068	6.351

Tabel II.10: Afviste arbejdsulykker opgjort efter skadestype

Skadestype/År for afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sår, snit med mere	230	186	192	127	185	171	256
Amputation	16	12	16	9	14	10	21
Brud	232	227	197	210	253	211	276
Hudafskrabninger	119	89	108	121	108	80	82
Forstrækning	4.476	4.689	4.005	3.530	3.692	3.827	4.701
Andet	953	826	783	676	817	660	898
Død	48	40	39	29	29	27	26
Uoplyst	114	150	188	167	144	82	91
I alt	6188	6219	5528	4869	5242	5068	6351

Tabel II.11: Afviste arbejdsulykker opgjort efter branche

Hovedbranchegruppe/År for afvisning	1999	2000	2001
Landbrug, jagt og skovbrug	103	79	115
Fiskeri	21	25	24
Råstofudvinding	7	7	14
Fremstillingsvirksomhed	901	857	1.080
El-, gas-, varme- og vandforsyning	29	30	36
Bygge- og anlægsvirksomhed	442	376	529
Handel og reparationsvirksomhed	362	385	478
Hotel- og restaurationsvirksomhed	65	77	117
Transportvirksomhed med videre	503	470	559
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	52	50	90
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	197	188	262
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	646	735	951
Undervisning	224	216	267
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med mere	1.170	1.056	1.214
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	217	184	219
Private husholdninger med ansat medhjælp	1	1	1
Internationale organisationer med videre	2	1	1
Uoplyst	300	331	394
I alt	5.242	5.068	6.351

Tabel II.12: Ulykkesager, der blev afvist, fordi tilskadekomne ikke reagerede på vores henvendelse

Procentandel / År for afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Procentandel af afviste ulykkesager	23,8	19,4	22,8	24,1	27,1	24,4	26,4

Erstatninger

Tabellerne nedenfor viser antallet af ulykkesager, hvori der er tilkendt mængodtgørelse eller erhvervsevnetabserstatning eller begge dele fordelt på det år, hvor der *første gang* er blevet tilkendt en erstatning i sagen.

Tabel II.13: Andel af anerkendte arbejdsulykker, hvori der er tilkendt erstatning

Procentandel / År for tilkendt erstatning første gang	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Procentandel af anerkendte ulykker tilkendt erstatning	33,8	35,3	40,6	42,2	42,5	31,9	39,1

Tabel II.14: Arbejdsulykker tilkendt erstatning opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for tilkendelse af erstatning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hoved	488	425	477	438	514	573	530
Hals med mere	233	323	370	348	422	422	363
Krop	1.901	1.708	1.698	1.279	1.519	1.615	1.545
Arme, hænder og fingre	1.661	1.652	1.887	1.510	1.929	1.990	1.882
Ben, fødder og tæer	1.155	1.026	1.170	1.110	1.338	1.360	1.289
Flere skader	275	261	295	256	271	308	246
Andre skader	13	5	12	8	13	14	10
Død	62	64	56	65	51	33	53
Uoplyst placering	4	6	10	3	6	8	11
Uoplyst	86	60	49	34	46	55	38
I alt	5.878	5.530	6.024	5.051	6.109	6.378	5.967

Tabel II.15: Arbejdsulykker tilkendt erstatning opgjort efter skadestype

Skadestype/År for tilkendelse af erstatning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sår, snit	489	414	478	386	456	475	491
Amputation	257	215	211	189	223	184	187
Brud	1.091	1.085	1.176	974	1.235	1.241	1.200
Hudafskrabninger m.v.	160	149	167	176	201	209	184
Forstrækning m.v.	2.942	2.849	3.053	2.484	3.049	3.281	3.133
Andet	649	587	650	569	633	715	611
Død	62	64	56	65	51	33	53
Uoplyst	228	167	233	208	261	240	108
I alt	5.878	5.530	6.024	5.051	6.109	6.378	5.967

Erhvervssygdomme

I de følgende tabeller for erhvervssygdomme er anmeldte sager opgjort efter anmeldediagnose. Anerkendte sager, afviste sager og sager med erstatning er opgjort efter slutdiagnose. Tallene for de enkelte grupper af diagnoser er derfor ikke direkte sammenlignelige fra tabel til tabel.

Tabel III.1: Anmeldte erhvervssygdomme opgjort efter anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hudlidelser	1.562	1.496	1.425	1.275	1.294	1.390	1.315
Hørelidelser	2.877	2.806	2.431	2.176	2.129	1.924	1.807
Lungelidelser	606	559	469	470	423	422	277
Skulder- og nakkelidelser	1.891	1.920	1.706	1.622	1.714	1.665	1.635
Armlidelser	2.799	3.023	2.873	2.511	2.575	2.523	2.209
Ryglidelser	1.848	1.792	1.439	1.395	1.421	1.501	1.493
Andre lidelser i bevægeapparatet	684	790	928	820	870	838	735
Nervøs tilstand	434	449	360	483	690	1.051	1.172
Kræftlidelser	237	245	223	202	228	167	189
Andet	2.717	2.532	2.345	2.253	2.327	2.020	1.788
I alt	15.655	15.612	14.199	13.207	13.671	13.501	12.620

Anerkendelse og afvisning i erhvervssygdomssager

I alle erhvervssygdomssager træffes der afgørelse, om de kan anerkendes som arbejdsskade (på nær sager, hvor tilskadekomne ikke ønsker sagen behandlet som erstatningssag).

Tabel III.2: Anerkendte og afviste erhvervssygdomme

Kendelse/År for anerkendelse/afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Anerkendelse	2.642	1.986	2.095	2.180	3.136	2.402	2.442
Afvisning	12.387	12.039	11.109	9.534	11.226	9.576	10.806
Henlagt uden anerkendelse	738	620	530	518	469	441	404
I alt	15.767	14.645	13.734	12.232	14.831	12.419	13.652
Anerkendelsesprocent	16,8	13,6	15,3	17,8	21,1	19,3	17,9

Tabel III.3: Anerkendte erhvervssygdomme med og uden forudgående forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget

Forelæggelse/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Med forelæggelse	123	153	138	184	137	145	75
Uden forelæggelse	2.159	1.833	1.957	1.996	2.999	2.257	2.367
I alt	2.642	1.986	2.095	2.180	3.136	2.402	2.442

Arbejdsskadestyrelsen anerkender anmeldte erhvervssygdomme, som er nævnt på fortegnelsen over erhvervssygdomme, hvis de særlige betingelser på fortegnelsen er opfyldt. På fortegnelsen over erhvervssygdomme står alle de erhvervssygdomme, der efter medicinsk og teknisk erfaring er forårsaget af bestemte påvirkninger, som personer gennem deres arbejde, eller de forhold det foregår under, har været udsat for i højere grad end personer uden et sådant arbejde.

Anmeldte erhvervssygdomme, der ikke er omfattet af fortegnelsen over erhvervssygdomme - eller hvor de særlige betingelser for anerkendelse ikke er opfyldt, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Baggrunden for halveringen i antallet af sager anerkendt med forelæggelse fra 2001 til 2002 er, at lænderygssygdomme i plejesektoren kom på fortegnelsen i 2001, og disse sager derfor ikke længere skal forelægges.

Tabel III.4: Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hudlidelser	1.044	884	917	864	1.056	714	889
Hørelidelser	544	298	286	366	780	468	438
Vibrationslidelser	126	75	93	81	103	82	62
Astma, allergi	145	108	136	110	165	115	109
Kræftlidelser	90	110	99	131	155	101	106
Lidelser i bevægeapparat	419	305	303	366	485	516	410
Psykiske lidelser	3	9	8	18	11	38	32
Andet	271	197	253	244	381	368	396
I alt	2.642	1.986	2.095	2.180	3.136	2.402	2.442

Tabel III.5: Kendelser og anerkendelsesprocent i erhvervssygdomssager i 2002 opgjort efter slutdiagnose

Slutdiagnose/kendelse	Anerkendelse	Afvisning	Anden afgørelse	I alt	Anerkendelsesprocent
Hudlidelser	889	237	20	1146	77,6
Hørelidelser	438	1.432	65	1935	22,6
Vibrationslidelser	62	55	3	120	51,7
Astma, allergi	109	101	5	215	50,7
Kræftlidelser	106	87	7	200	53,0
Lidelser i bevægeapparat	410	5.726	64	6200	6,6
Psykiske lidelser	32	907	35	974	3,3
Andet	396	2.261	205	2.862	13,8
I alt	2.442	10.806	404	13652	17,9

Tabel III.6: Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2000	2001	2002	Anerkendt pr. 1000 beskæftigede 2001
Landbrug, jagt og skovbrug	59	40	46	0,4
Fiskeri	30	32	22	5,9
Råstofudvinding	3	4	5	1,3
Fremstillingsvirksomhed	942	811	850	1,7
El-, gas-, varme- og vandforsyning	25	29	15	2,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	266	248	248	1,4
Handel og reparationsvirksomhed	190	155	169	0,4
Hotel- og restaurationsvirksomhed	52	40	64	0,5
Transportvirksomhed med videre	111	88	110	0,5
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	7	4	10	0,1
Fast ejendom, udlejning, forretningservice med videre	70	72	84	0,3
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	281	285	278	1,8
Undervisning	34	23	33	0,1
Sundheds- og velfærdsinstitutioner	236	225	284	0,5
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	64	59	78	0,4
Uoplyst	766	287	146	-
I alt	3.136	2.402	2.442	-

Beskæftigelsestallene er hentet på www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

De efterfølgende 2 tabeller beskriver de afviste erhvervssygdomssager og modsvarer derfor tabellerne for de anerkendte erhvervssygdomme.

Tabel III.7: Afviste erhvervssygdomme opgjort efter slutdiagnose

Slutdiagnose/År for afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hudlidelser	438	366	359	254	282	228	237
Hørelidelser	1.797	2.092	1.828	1.522	1.640	1.131	1.432
Vibrationslidelser	98	72	82	53	50	55	55
Astma, allergi med videre	238	219	178	134	169	99	101
Kræftlidelser	195	169	114	135	126	79	87
Lidelser i bevægeapparat	7.322	7.017	6.375	5.397	6.300	5.717	5.726
Psykiske lidelser	384	404	323	358	490	660	907
Andet	1.915	1.700	1.850	1.681	2.169	1.607	2.261
I alt	12.387	12.039	11.109	9.534	11.226	9.576	10.806

Tabel III.8: Andel erhvervssygdomssager, der blev afvist, fordi tilskadekomne ikke reagerede på vores henvendelse

Procentandel /År for afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Procentandel af afviste e-sager	6,7	7,0	7,7	10,4	11,9	10,7	10,9

Tabel III.9: Afviste erhvervssygdomssager opgjort efter hovedbranche

Hovedbranche/Året for afvisning	2000	2001	2002
Landbrug, jagt og skovbrug	331	120	148
Fiskeri	40	49	39
Råstofudvinding	16	13	26
Fremstillingsvirksomhed	3.178	2.786	2.947
El-, gas-, varme- og vandforsyning	69	32	54
Bygge- og anlægsvirksomhed	765	687	829
Handel og reparationsvirksomhed	890	795	863
Hotel- og restaurationsvirksomhed	146	123	181
Transportvirksomhed med videre	935	713	777
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	213	155	179
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	517	497	593
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2.219	2.098	2.308
Undervisning	196	189	250
Sundheds- og velfærdsinstitutioner	708	765	882
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	338	314	378
Private husholdninger med ansat medhjælp	2	3	2
Uoplyst	663	237	350
I alt	11.226	9.576	10.806

Erstatning**Tabel III.10: Erhvervssygdomme tilkendt erstatning opgjort efter slutdiagnose**

Slutdiagnose/År for tilkendelse af erstatning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Hudlidelser	719	621	678	614	748	612	623
Hørelidelser	578	290	288	323	720	490	445
Vibrationslidelser	127	76	90	81	96	80	78
Astma, allergi med videre	107	72	98	82	98	87	68
Kræftlidelser	87	104	97	123	146	103	95
Lidelser i bevægeapparat	365	245	252	199	370	362	347
Psykiske lidelser	1	4	7	16	8	22	17
Andet	199	164	171	188	265	295	281
I alt	2.183	1.576	1.681	1.626	2.451	2.051	1.954

Pludselige løfteskader

Tabel IV.1: Anmeldte pludselige løfteskader opgjort efter anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ryglidelser	387	1.127	1.287	1.311	1.293	1.305	1.361
Andet	60	172	262	319	336	319	392
Uoplyst	.	1	5	101	105	136	156
I alt	447	1.300	1.554	1.731	1.734	1.760	1.909

Tabel IV.2: Anerkendte og afviste pludselige løfteskader

Kendelse /År for anerkendelse/afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Anerkendelse	.	1	13	59	83	65	81
Afvisning	123	636	1.062	1.414	1.872	1.566	1.963
Henlagt uden anerkendelse	10	25	47	69	81	73	49
I alt	223	662	1.122	1.542	2.036	1.704	2.093
Anerkendelsesprocent	0,2	0,2	1,2	3,8	4,1	3,8	3,9

Tabel IV.3: Afviste pludselige løfteskader opgjort efter anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for anerkendelse/afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ryglidelser	102	569	901	1.179	1.434	1.169	1.449
Andet	21	67	160	203	347	287	359
Uoplyst	.	.	1	32	91	110	155
I alt	636	636	1.062	1.414	1.872	1.566	1.963

Brilleskader

Som tabel V.1 viser, er antallet af brilleskader faldet gennem hele perioden. Dette hænger sammen med den nye finansieringsmodel, der blev indført i Arbejdsskadestyrelsen i 1993, hvorefter forsikringsselskaberne skulle betale et administrationsbidrag pr. sag. Ved brilleskader vil forsikringsselskaberne ofte udnytte adgangen til selv at behandle sagen, da brillesagerne er ret enkle at behandle og ofte kun fører til erstatning i form af betaling af briller. Det markante fald fra 1997 - 1998 skyldes, at statsinstitutionerne fra 1997 ligeledes fik adgang til selv at behandle disse sager.

Tabel V.1: Anmeldte brilleskader

Sagstype/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Brilleskader	1.120	810	424	384	247	182	147

Tabel V.2: Anerkendte og afviste brilleskader

Kendelse /År for anerkendelse/afvisning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Anerkendelse	1.062	753	430	317	226	149	131
Afvisning	46	49	35	44	34	30	32
Anden afgørelse	9	8	6	11	7	7	3
I alt	1.117	810	471	372	267	186	166
Anerkendelsesprocent	95,1	93,0	91,3	85,2	84,6	80,1	78,9

STATISTIK OM PRIVATE ERSTATNINGSSAGER

Arbejdsskadestyrelsen modtager hvert år en række forespørgsler efter erstatningsansvarsloven, § 10, og lov om sikring mod følger af arbejdsskade, §66. Det er ofte spørgsmål i private erstatningssager, derfor kaldes de P-sager under ét. Arbejdsskadestyrelsens rolle er at afgive en vejledende udtalelse med henblik på at forlige sagens parter.

Ved oprettelsen af en P-sag noteres en række forhold omkring forespørgslen ud fra oplysningerne i forespørgslen. Det noteres blandt andet, hvilket lovgrundlag sagen skal behandles efter.

Tabel VI.1: Oprettede P-sager opgjort efter lov

Lov/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Arbejdsskade-sikringsloven	758	715	722	911	792	769	837
Erstatningsansvarsloven	3.149	3.774	3.411	3.287	3.543	3.721	3.519
Ulykkesforsikringsloven	252	443	416	238	336	441	416
Andet	4	18	5	1	1	1	1
I alt	4.163	4.950	4.554	4.437	4.672	4.932	4.773

Nedenstående tabel viser, hvilke spørgsmål Arbejdsskadestyrelsen anmodes om at komme med udtalelser om.

Tabel VI.2: Oprettede P-sager opgjort efter, hvad der forespørges om

Hvad forespørges der om/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Anerkendelse	25	4	2	.	.	.	.
Erhvervsevnetab og stationærtidspunkt	59	46	47	50	56	61	68
Erhvervsevnetab	99	93	112	118	109	130	156
Invaliditet	43	39	33	17	14	6	6
Invaliditet og stationærtidspunkt	10	6	2	3	5	2	6
Mén	671	721	553	1.069	948	976	994
Medicinsk invaliditet	479	599	681	213	309	421	405
Mén og stationærtidspunkt	266	335	342	353	354	398	388
Mén og erhvervsevnetab	297	322	338	301	298	234	236
Stationærtidspunkt	213	252	232	175	152	186	188
Mén, erhvervsevnetab og stationærtidspunkt	1.990	2.531	2.212	2.137	2.427	2.518	2.326
Andet	11	2	.	1	.	.	.
I alt	4.163	4.950	4.554	4.437	4.672	4.932	4.773

Tabel VI.3: Oprettede P-sager opgjort efter, hvem der forespørger

Hvem forespørger/År for oprettelse	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Advokater	575	706	664	558	617	606	584
Fagforbund	8	11	12	10	4	3	6
Forsikringsselskaber	3.375	4.063	3.785	3.792	3.992	4.282	4.141
Myndigheder	56	37	6	3	3	2	.
Tilskadekomne	19	27	30	37	30	29	32
Arbejdsgivere	85	77	30	14	11	7	5
Andre	45	29	27	23	15	3	5
I alt	4.163	4.950	4.554	4.437	4.672	4.932	4.773

P-sager afsluttes med, at styrelsen kommer med en udtalelse om det, der er forespurgt om. Fra og med 1. januar 1996 er man begyndt at notere en diagnose på sagen, umiddelbart før udtalelsen gives. Denne diagnosekode er indført udelukkende med det formål at kunne identificere sager om piskesmæld-skader.

Tabel VI.4: Afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Diagnose/År for afslutning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Piskesmæld	587	1.102	1.407	1.031	1.289	1.424	1.639
Andet	2.880	3.193	3.249	2.920	3.498	3.498	3.557
I alt	3.467	4.295	4.656	3.951	4.787	4.922	5.196